

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

42. ČÍSLO / XXVI. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

21. ŘÍJNA 2018

Z obsahu:

Společně s mladými lidmi přinášíme všem evangelium

Poselství papeže Františka ke Světovému dni misí 2018
- strana 2 -

Blahoslavená Marie Tereza Roig Ferragudová a čtyři její dcery
Libor Rösner
- strana 4 -

Rozšíření odpustkového času - platné také v roce 2018
- strana 5 -

Srdce fatimského poselství: Neposkvrněné Srdce Panny Marie (3)
P. Štěpán Maria Filip OP
- strana 6 -

Vývoj na Východě a na Západě
Patriarcha Alexander Stěpanov
- strana 9 -

Vizionář: Tajemství zjevení v Tre Fontane (28)
- strana 13 -

Společně s mladými lidmi přinášíme všem evangelium

Poselství papeže Františka ke Světovému dni misí 2018

Drazí mladí lidé, rád bych se s vámi zamyslel nad posláním, kterým nás pověřil Ježíš. Když se obracím k vám, chci oslovit všechny křesťany, kteří v církvi prožívají dobrodružství svého bytí jako děti Boží. K tomu, abych ke všem mluvil prostřednictvím tohoto rozhovoru s vámi, mě povzbuzuje jistota, že pokud se křesťanská víra otevírá posláním, které nám Kristus svěruje, zůstává vždy mladá. „Misie upevní víru“ (*Redemptoris missio*, č. 2), napsal svatý Jan Pavel II. – papež, který mladé lidi velice miloval a záleželo mu na nich.

Synoda, kterou budeme v Římě slavit letos v říjnu, měsíci věnovaném misiím, je pro nás příležitostí lépe a ve svět-

le víry porozumět, co chce Pán Ježíš říci vám, mladí lidé, a vašim prostřednictvím pak i všem křesťanským společenstvím.

Život je poslání

Každý muž a každá žena jsou posláním, a to je také důvod, proč žijeme na této zemi. Být přitahován a být pozván: tato dvě hnutí naše srdce, a zvláště srdce mladá věkem, cítí jako vnitřní síly lásky, skrývající příslib budoucnosti a posouvající nás vpřed. Mladí lidé víc než kdokoli jiný vnímají, jak na ně život dopadá a jak je přitahuje. Žít svou odpovědnost za svět radostně je veliký úkol. Známe dobře světlé i temné stránky toho, když je člověk mladý, a když si vzpome-

nu na vlastní mládí a na svou rodinu, vybavuji si, jak silnou naději jsem měl v lepší budoucnost. Skutečnost, že jsme se na tomto světě ocitli ne z vlastního rozhodnutí, nás vede k úvaze o iniciativě, která nás předchází a z níž se naše bytí odvozuje. Každý z nás je povolán zamyslet se nad tímto faktem: „Já jsem posláním na této zemi, a proto jsem na tomto světě.“ (*Evangelii gaudium*, č. 273)

Hlásáme vám Ježíše Krista

Hlásáním toho, co obdržela zadarmo (srov. Mt 10,8; Sk 3,6), se církev může s vámi, mladí lidé, dělit o cestu a pravdu, které dávají odhalit smysl našeho

Pokračování na str. 12

Přinášet všem lidem do všech končin světa evangelium – častokrát zmiňované poslání těch, kdo uvěřili v Ježíše Krista, Božího Syna a Vykupitele lidského pokolení. Ke Světovému dni misí, který prožíváme v tuto neděli, můžeme opětovně prozkoumat hlubiny svého srdce a podívat se rovněž na své autentické svědectví víry. Nemusíme hledat, jak bychom nově mohli posílit svůj vztah k Ježíši, či jak oslovit srdce druhých lidí. Ale můžeme se podívat na své duchovní rozpoložení a způsob předávání víry jinak než dosud. A to v duchu fatimského poselství, jak o tom čteme v posledních číslech Světla. (str. 6–8)

Je zřejmé, že úcta k Neposkvrněnému Srdci Panny Marie přivádí člověka také k úctě Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Spojená úcta k těmto dvěma svatým Srdcím pak výrazně pomáhá k překonání všech nástrah, kterými je ohrožena spása lidské duše. Milovat je znamená milovat Trojediného Boha a přijmout jeho lásku, s níž svému tvorstvu neustále prokazuje milost za milostí. A znamená to rovněž obětovat svůj život pro Ježíše; to však je ve skutečnosti získáním nejcennějšího pokladu: „Kdo však svůj život kvůli mně ztratí, nalezne jej.“ (Mt 16,25) Není nic vzácnějšího než život – a zde Ježíš hovoří o životě věčném...

Editorial

Ačkoliv nám uvedené myšlenky nejsou neznámé, jsme vždycky plni obdivu k těm, kdo důsledně naplní Ježíšův požadavek pro získání věčného života a ztratí svůj život pro Ježíše – tak jako bl. Marie Tereza Roig Ferragudová a její čtyři dcery. (str. 4–5) Přemýšlíme-li pak nad svým vlastním vztahem k Ježíši a nad svědectvím svého života, jistě nám vytane na mysli otázka: „Jsem pro Ježíše ochoten třeba i položit svůj život a tak získat život věčný?“ A možná nově si můžeme položit doplňující otázku: „Anebo raději obětují své věčné štěstí ve prospěch zachování života zde na zemi, který stejně jednou skončí?“ A chceme-li zajít ještě dále, lze doplnit další otázkou: „Nejsem někdy ochoten zapomenout na Ježíše jenom proto, abych uspokojil své pozemské touhy, či abych se nemusel konfrontovat s tímto světem?“

Dost možná při hledání upřímných odpovědí na tyto otázky dojdeme k závěru, že máme ve svém vztahu k Ježíši a v jeho důsledném následování co zlepšovat a napravovat. Přiznat si to a bezodkladně změnit vlastní život je svým

způsobem nezbytnou součástí naší misie v tomto světě. A jen při oběti z lásky zakotvené v Ježíši lze očekávat, že naše misie bude úspěšná.

Koneckonců, převedeno z jednotlivce na celou katolickou církev, má-li si ona zachovat vliv na společenský život, musí pochopit svůj dějinný vývoj a nalézt vlastní zodpovědnost za dění ve světě během své dvoutisícileté existence. Jistý nástin, kdy podobné úvahy vést, nám může podat zkrácený text přednášky patriarchy ruské ortodoxní církve Alexandra Stěpanova. (str. 9–11) A nutno si přiznat, že stále je co napravovat i dnes...

Naše zamýšlení nad vlastním vztahem k Ježíši a způsobem předávání své víry by tedy nově mohlo přinést následující: Věrnosti Ježíši a jeho milujícímu Srdci lze snadněji dosáhnout skrze úctu k Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. A má-li mít hlásání evangelia – misie pevný základ, pak musí nutně stavět i na Matce Boží, jež dokáže i ta nejzatvrzejší lidská srdce přivést k obrácení – k Bohu, jak to příslibují četná zjevení, včetně toho ve Fatimě či v Tre Fontane (str. 13).

Neposkvrněné Srdce Mariino spojené se Srdcem Syna věčného Otce, veď nás a všechny lidi do života věčného!

Daniel Dehner

Dnes doprovázíš Pána na cestě do Jeruzaléma, která je jeho poslední poutí. Vstupuje do svého města, aby tam naplnil své poslání. Oznamuje to svým věrným již potřetí jasnými a zcela jednoznačnými slovy, ale jak se zdá, ani tentokrát nebudou pochopena. Pospěš si a ještě dříve, než k němu přistoupí synové Zebedeovi, vypros si u Pána, aby ti dal srdce vnímavé, abys dokázal rozlišovat, co je dobré⁽¹⁾.

Ježíšovi průvodci si sice uvědomují, že nadcházejí rozhodující okamžiky, a dokonce na ně Ježíš toužebně čeká, ale každá Ježíšova zmínka o skutečném cíli cesty a o budoucích událostech vyvolává u apoštolů především starost, jak si zajistit v bližícím se království co nejčestnější postavení. Může to být pro tebe velká zkušenost, jestliže si na jejich příkladu znovu uvědomíš, jak velice může prisma vlastního prospěchu zužovat zorný úhel člověka. Těm, kteří opustili všechno a šli za Ježíšem⁽²⁾, kteří už v jeho jménu konali divy a vyháněli zlé duchy⁽³⁾, těm stále ještě zbývá opustit to, co s sebou vláčeji již celé tři roky a co se opouští nejhůře: samy sebe⁽⁴⁾. Tento rozhodující krok však patří k podstatné podmínce pro skutečný vstup do Božího království. Bude zapotřebí nejprve Ježíšova výmluvného příkladu, aby se za přispění Ducha Svatého prolomilo lidské smýšlení těchto budoucích sloupů církve. Z toho poznáváš, jak málo můžeš spoléhat na své představy a soudy, pokud zůstáváš pod vlivem sklonů a tužeb lidské přirozenosti a nezřízené sebelásky. Stále si pokorně vyprošuj prozíravý postoj, který se nepřestává ptát: „Pane, je moje smýšlení a moje snažení ve shodě s tím, co ode mne očekáváš?“

Osamocenosť a opuštěnosť Božího Beránka, která vyvrcholí za několik dní na Golgotě, začíná již nyní. I když je obklopen svými vyvolenými, kteří ho už tři roky ustavičně provázejí, nenachází mezi nimi nikoho, kdo by s ním sdílel hořkost kalicha, který má pít, a křtu, kterým má být pokřtěn.

Prosba synů Zebedeových je pro Ježíše stejným zklamáním, jakým bude jejich netečný spánek v Getsemanské zahradě.

Můžete pít kalich, který já piji? Říkáte, že můžete. Ale víte vůbec, co vyslovujete, když zatím nejste schopni vnímat správně ani moje jasná slova?

To, co máte na mysli, nepatří do mého království. Proto jsem nepřišel, abych někomu zaručil vysoce postavené místo

světského panování. Pro taková místa vedou lidé mezi sebou boje. Nabízím vám čestnější místa, o která nemusíte svádět boje, která vám nikdo nebude

závidět, vznešená místa, která nevyžadují poddané a služby. Jsou to místa u nouhou druhých. Mým nejčestnějším titulem je: služebník všech lidí.

O kom si myslíte, že mluvil Izaiáš, když řekl: *Svým utrpením můj služebník ospravedlní mnohé? Kdo to má být, koho se Hospodinu zalíbilo zdrtit utrpením? Na kom se mají tato slova naplnit, ne-li na mně? Chcete ode mne nejpřednější místa, a koho vám mám pak poslat, aby vám sloužil? Nazýváte mě Mistrem a Pánem, a to právem.*⁽⁵⁾ Ačkoliv jím jsem, nepřišel jsem, abych usiloval o čestné místo, ale abych sloužil, a moje služba jde tak daleko, že dám svůj život jako výkupné. Chcete-li, všichni můžete být první, k tomu si nemusíte vyžadovat privilegovaná místa. K tomu vám postačí stát se otrokem všech.

Jestliže se ti zdá, že „být otrokem“ je tvrdá řeč⁽⁶⁾, neodcházej, ale přijmi to jako důkaz, že musíš vytrvale prosit o milost obrácení. Pros o ně především ve chvíli, kdy k tobě přichází tajemně skrytý *Služebník zdrcený utrpením*, aby ti odevzdal v nebeském pokrmu sám sebe jako ovoce své pokorné služebnosti. Pros jej nejprve, aby tvé myšlenky odvedl od tebe a učinil si z tebe společníka, který mu s účastí a porozuměním naslouchá, se kterým může rozmlouvat o svém utrpení, o ponížení, kterého se mu dostává, o útrapách, jaké mu připravuje člověk, a především o pokoře a lásce svého Srdce, které se ustavičně vydává jako výkupné za mnohé. Rozmlouvej s ním o tom, dokud se nezastydíš za svou pohodlnost, nedůtklivou samolibost, za svou rozmrzelost, že se ti nedostává poct, jaké očekáváš, za svou žárlivost, že jiní jsou na místě, po kterém jsi pošilhal.

Otrokem všech

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

Syn člověka dal svůj život za mnohé!

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 53,10-11

Hospodinu se zalíbilo zdrtit svého Služebníka utrpením; jestliže dá na usmíření svůj život, uzří potomstvo, které bude žít dlouho, skrze něho se zdaří Hospodinův plán. Pro útrapy své duše uvidí světlo, nasýtí se svým poznáním. Můj spravedlivý Služebník ospravedlní mnohé, neboť sám ponese jejich viny.

2. čtení – Žid 4,14-16

Máme vynikajícího velekněze, který prošel až do nejvyššího nebe: je to Ježíš, Boží Syn. Proto se pevně držíme svého vyznání. Náš velekněz není takový, že by nebyl schopen mít soucit s námi, slabými. Naopak! Vždyť on sám byl vyzkoušen ve všem možném jako my, ale nikdy se nedopustil hříchu. Přistupujme tedy s důvěrou k trůnu milosti, abychom dosáhli milosrdenství a našli milost, kdykoli potřebujeme pomoci.

Evangelium – Mk 10,35-45

K Ježíšovi přistoupili Zebedeovi synové Jakub a Jan a řekli mu: „Mistře, rádi bychom, kdybys nám splnil, oč tě požádáme.“

Odpověděl jim: „Co chcete, abych pro vás udělal?“

Dokončení na str. 13

Tvé srdce dozná obrácení, až v něm zcela zdomácní trvalá otázka, která se neomylně ozve, kdykoliv potkáš kteréhokoliv z bližních: Čím bych mu mohl posloužit? Modlitbou, úsměvem, slovem, skutkem, odpuštěním...? Vynasnaž se, aby od tebe nikdo neodcházel, aniž by ses osvědčil jako jeho služebník, a je-li třeba, jako jeho otrok. Nehleď přitom na lidskou osobu⁽⁷⁾ a raději otevři oči víry, abys rozpoznal, komu v něm sloužíš: vždyť o každém z nich platí Ježíšova slova: *Co jste učinili jednomu z nejmenších, mně jste učinili.*⁽⁸⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ srov. 1 Král 3,9; ⁽²⁾ srov. Mk 10,28;

⁽³⁾ srov. Mk 6,7.13; ⁽⁴⁾ srov. Mk 8,34;

⁽⁵⁾ Jan 13,13; ⁽⁶⁾ Jan 6,60; ⁽⁷⁾ srov. Mt 22,16;

⁽⁸⁾ Mt 25,40

Blahoslavená Marie Tereza Roig Ferragudová a čtyři její dcery

Starý zákon zná příběh makabejské matky, která povzbuzovala svých sedm synů k zachování věrnosti Hospodinu a jeho přikázáním i za cenu toho, že je to mělo stát život. Podobnou matku znají moderní dějiny: žila ve Španělsku a stejně jako její starozákonní předchůdkyně posilovala k odvaze víry své čtyři dcery. Neprolévala nad nimi hořké slzy jako trojská Hekabé, ale radostně položila svůj život za Krista po jejich boku, neboť věděla, že „kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však ztratí svůj život pro mne, nalezne jej“ (srov. Mt 16,25).

V roce 1936 vypukla ve Španělsku občanská válka. Proti hrozbě ovládnutí země komunisty se postavil generál Franco, jehož vojskům se po krvavých bojích podařilo zemi od rudého zla uchránit a udělat tak čáru přes rozpočet Kominterně, která si od ovládnutí Španělska slibovala vytvoření základny pro vítězné tažení proletariátu Evropou směrem od západu. Jak by vypadalo, prozrazují hekatombly zavražděných a často krutě zmučených obětí, které po sobě vyznačují marxismu-leninismu zanechali. Patří k nim i 283 řeholních sester, což je nejprůkaznějším svědectvím o pravé podstatě ideologie srpu a kladiva, neboť sériové vyvražďování žen ozbrojených toliko růžencem ve jménu nějaké ideje v sobě nese všechny znaky ďábelskosti. Dne 11. března 2001 vynesl Jan Pavel II.

vdat pouze za stejně smýšlejícího muže, což se jí v listopadu 1872 splnilo. Manžel Vicente Silverio Masia bral víru vážně a jejich společný život se stal vzorem křesťanského manželství. Potvrzením těchto slov, která mohou mnohým znít jako klišé, je fakt, že z osmi jejich dcer vstoupilo pět do kláštera a jediný syn se stal knězem.

Marie byla velice čínorodou ženou. Denně se snažila být na mši svaté, velmi často i na adoraci, byla aktivní v Bratrstvu sv. Vincenta z Pauly, v jehož čele také nějaký čas stála, a v Katolické akci⁽¹⁾. Spolu s manželem byli známi i otevřeným srdcem pro všechny potřebné, které obdarovávali, ačkoliv sami rozhodně nepatřili k nejbohatším. K opravdovému vztahu ke Kristu a s Kristem vedli oba i své děti, které v jejich duchovním i lidském dozrá-

Josefa Ramona Masia se narodila 10. června 1887 a vstoupila k bosým augustiniánkám. Další tři Mariiny dcery, které později společně zemřely pro Krista, už byly kapucínkami: Marie Vincenta Masia, narozená 12. ledna 1882, Marie Veronika Masia, narozená 15. června 1884, i Marie Felicita Masia, narozená 29. srpna 1890.

V červenci 1936, krátce po vypuknutí občanské války, začali rudí revolucionáři přepadat kláštery, plenit je, vypalovat a mnohé jejich obyvatele vraždit. Ve snaze předejít násilí ze strany komunistických band, krví katolíků nikdy dostatečně nenapojených, rozpustily některé představené své řeholní komunity a sestry poslaly do jejich domovů, kde měly přežít alespoň nejhorší období pronásledování. Samozřejmě měly celou dobu zachovávat své sliby a žít pokud možno charismatem své řeholní rodiny.

Tak tomu bylo i v případě čtyř dcer tehdy již 83leté Marie Terezy Roig Ferragudové, od jisté doby už vdovy, která je s velkou radostí přivítala pod svou střechou. Zde vedly čtyři ukrývající se nevěsty Kristovy i nadále usebraný život plný modlitby a rostoucí důvěry v Boha a Bohu. Byly však po několika týdnech vypátrány příslušníky komunistických bojůvek, jež ovládaly město, a 19. října před matčinými očima zatčeny. Marie Tereza však nechtěla své dcery opustit a nechala se do žaláře odvést taktéž.

Marie Tereza

Josefa Ramona

Marie Felicita

Marie Veronika

Marie Vincenta

na oltář skupinu 233 mučedníků španělské občanské války. Najdeme mezi nimi i Marii Terezu Roig Ferragudovou s jejími čtyřmi dcerami.

* * *

Marie Tereza Roig Ferragudová se narodila 14. ledna 1853 v Algemesí. Jakožto hluboce věřící dívka se hodlala pro-

vání bezesporu formoval příklad rodičů. Celá rodina se společně modlila růžencem (ten zejména) a také jiné modlitby a rukou společnou se též všichni přičiňovali o dobro svých bližních. A dozajista právě matčin příklad povzbudil později, ve chvílích nejkritičtějších, čtyři její dcery k tomu, aby se neochvějně držely předané víry a vyznaly ji i tvář v tvář smrti.

Všech pět žen bylo internováno v bývalém klášteře cisterciáček ve Fons Salutis, sloužícím jako provizorní vězení. Nevěděly, kolik jim zbývá času, zda se nazítří neprobudí do svého posledního dne v tomto slzavém údolí. Věděly však, že musejí vytrvat, že musejí zůstat věrné Kristu Ježíši i svým řeholním slibům, a to i za cenu oběti nejvyšší. Odmítaly proto opakova-

né nabídky k sňatku od svých vězňů, čímž by si zachránily životy, jak jim bylo zdůrazňováno. Společná modlitba a posilování na duchu jejich matkou jim v těchto dnech byly obrovskou posilou.

Šest dní byly drženy pod zámek, vystaveny všem možným pokušením ke zradě svého Pána. Vytrvaly. A tak byly na večer 25. října 1936 nuceny vystoupit na korbu nákladního auta a odvezeny do vesnice Alzira, kde měly být popraveny. Jejich matka Marie Tereza si vyžádala, aby je i na této cestě mohla doprovázet. Chtěla sdílet osud těch, jimž dala život, chtěla být u posledních okamžiků jejich životů, když byla u těch prvních. Bylo jí vyhověno. V samotné Alziře pak vyjádřila ještě poslední přání – chce jít ke zdi jako poslední. I tady byli kati benevolentní. (Ale možná tak činili z pocitu moci těch, kteří mohou rozhodovat o životě a smrti druhých.) Marie Tereza proto mohla skutečně až do posledních chvil dodávat odvahy svým dcerám: „*Dcerušky moje, buďte věrné svému nebeskému manželovi! On na vás už čeká. A nebojte se, smrt je jen otázkou krátkého okamžiku, ale věčnost je navěky.*“

Všechny dcery těsně před svou smrtí odpustily svým katanům. Před popravčí četou stanuly v plném odevzdání se do vůle Boží, se slavnostními výrazy ve tvářích, připraveny takto na nebeskou hostinu. Posledními slovy každé z nich byl výkřik: „*Ať žije Kristus Král!*“ Jako poslední byla ke zdi postavena jejich matka. I otrlí rudí vrazi byli ohromeni její odvahou. Jednomu z nich to nedalo a zeptal se jí: „*Ty se, stará, nebojíš smrti?*“ – „*Ne,*“ odpověděla 83letá žena, „*celý svůj život jsem následovala Ježíše, a teď bych neměla? Půjdu tam, kde jsou mé dcery.*“ Pak ještě zvolala: „*Ať žije Kristus Král!*“ Poté, co třesky výstřely a ona klesla k zemi, prohlásil jeden z jejich vrahů: „*To byla opravdová svěťice.*“

Od 11. března 2001 se matka Marie s dcerami počítají mezi blahoslavené. Dnem jejich liturgické památky je den jejich mučednické smrti, tj. 25. říjen.

Poznámky:

⁽¹⁾ Vyhlásil ji papež bl. Pius XI., její podstatou byl organizovaný laický apoštolát pod vedením kněží a biskupů, kdy se měli laici aktivně podílet na budování a šíření Božího království.

Rozšíření odpustkového času – platné také v roce 2018

Žádost kardinála Duky Apoštolské penitenciarii

Prot. N. 79/12/I

Nejdůstojnější otče, Dominik kard. Duka, OP, arcibiskup pražský a předseda České biskupské konference, v synovské úctě a náležitě poslušnosti pokorně se obrací na Tvou Svatost rovněž ve jménu svých spolubratří českých a moravských biskupů, kteří se shromáždili na podzimním zasedání v r. 2011, jakož i jménem všeho kléru a všech věřících, kteří jsou svěřeni do jejich péče. V pokoře tedy prosí, aby se v hranicích jejich národní působnosti zbožná návštěva hřbitovů, spojená s plnomocnými odpustky pro duše v očistci, pro větší dobro věřících, mohla uskutečnit každý rok již od 25. října, přičemž zůstává v platnosti vše, co je uvedeno v Předpisech o povolování odpustků č. 29, § 1, 1.

* * *

Odpověď Apoštolské penitenciarie dne 8. října 2012

Apoštolská penitenciarie, z moci, která jí byla Nejvyšším veleknězem zvláště udělena, ochotně laskavě vyhověla předložené prosbě, pro větší dobro věřících, kteří ze závažného důvodu nebudou moci navštívit hřbitov ve dnech uvedených ve výše zmíněných Předpisech o povolování odpustků. Toto bude platit po dobu sedmi let. Tomuto rozhodnutí ať se nikdo nestaví na odpor.

Z pověření Jeho Eminence
CHRISTOPHORUS NYKIEL

Regent
Ioannes Maria Gervais Ad. a Stud.

Poselství Panny Marie pro Mirjanu Soldo:

„*Drahé děti, vyzývám vás, abyste byly statečné, abyste neustupovaly, protože i nejmenší dobro, i nejmenší projev lásky překonává stále viditelnější zlo. Děti moje, poslouchejte mne, aby dobro převládalo, abyste poznaly lásku mého Syna. To je největší štěstí – ruce mého Syna, které objímají, jeho, který miluje duši, jeho, který se vydal za vás a stále se znovu v Eucharistii vydává, jeho, který má slova života věčného. Poznat jeho lásku a následovat jeho stopy znamená mít bohatství spirituality. To je bohatství, které dává dobré pocity a vidí lásku a dobrotu všude. Apoštolové mojí lásky, děti moje, vy buďte jako sluneční paprsky, které teplem lásky mého Syna hřejí všechno kolem sebe. Děti moje, světu jsou potřební apoštolové lásky, světu je zapotřebí mnoho modlitby, ale modlitby řečené srdcem a duší, a ne jen vyslovené ústy. Děti moje, tíhněte ke svatosti, ale v pokoře, v pokoře, která dovoluje mému Synu, aby skrze vás konal to, co On chce. Děti moje, vaše modlitby, vaše slova, myšlenky a skutky, všechno vám to otevírá nebo zavírá bránu do nebeského království. Můj Syn vám ukázal cestu a dal vám naději, a já vás utěšuji a povzbuzuji. Protože, děti moje, já jsem poznala bolest, ale měla jsem víru a naději. Ted' mám odměnu života v království mého Syna. Proto, poslouchejte mě, mějte odvalu a nevzdávejte se. Děkuji vám.*“

2. října 2018

Srdce fatimského poselství: Neposkvrněné Srdce Panny Marie (3)

„Srdcem“ fatimského poselství je Srdce: zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Co vlastně toto Srdce je? Co to znamená, že se mu zasvěcujeme? Můžeme se vůbec Mariinu Srdci zasvěcovat a není zasvěcení vyhrazeno pouze Bohu? Co toto zasvěcení doprovází a co je jeho plodem? Na všechny tyto otázky se pokouší odpovědět následující úvaha.

Vývoj úcty k Neposkvrněnému Srdci Panny Marie⁽¹⁾

„Ne nové věci, ale nově“

Citované texty fatimského zjevení jasně ukazují a dokazují, že Neposkvrněné Srdce Panny Marie je opravdu středem a „duší“ tohoto zjevení. Je však toto zdůraznění Mariina Neposkvrněného Srdce ve Fatimě něčím zcela novým? To určitě ne, neboť fatimské zjevení je tzv. soukromým zjevením, i když velmi specifickým a nadmíru významným soukromým zjevením, takže přívlastek „soukromé“ je zde takřka nemístný. A o tomto typu zjevení platí to, co učí *Katechismus katolické církve*: „Jejich úlohou není »vylepšovat« nebo »doplňovat« Kristovo definitivní zjevení, nýbrž napomáhat k tomu, aby se z tohoto zjevení v určitém historickém období plněji žilo.“⁽²⁾ To, co zde učí katechismus o úloze soukromých zjevení, můžeme přirovnat k zvýrazňovači: ona zvýrazňuje to, co je obsaženo ve veřejném zjevení, uzaveném smrtí posledního apoštola.

Stejně tak učení fatimského zjevení o Neposkvrněném Srdci Panny Marie není něčím novým, ale pouze opětným zdůrazněním toho, co je od počátku křesťanství přítomno v Písmu svatém, a posvátné Tradice, a je dále rozvíjeno. I v tomto případě tedy platí známé úsloví sv. Vincence Lerinského: *non nova, sed nove* – „ne nové věci, ale nově“⁽³⁾.

Srdce Panny Marie v Písmu svatém

Co se týká Pisma svatého, v Novém zákoně se jistě poměrně často píše o Mariině Srdci nepřímou, ale nacházíme zde i dvě místa, kde je toto Srdce zmíněno výslovně: obě v druhé kapitole Lukášova evangelia. V prvním případě se jedná o popis reakce Panny Marie na to, co vyprávěli pastýři, když přišli do Bet-

léma po narození Páně: „Maria však to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom.“ (v. 19) Druhý případ je obdobný, totiž zaznamenání Mariiny reakce na událost ztracení dvanáctiletého Ježíše a jeho nalezení v jeruzalémském chrámě: „Jeho matka to všechno uchovávala ve svém srdci.“ (v. 51) Vždy se tudíž jedná o velkou snahu Panny Marie uchovat co nejpečlivěji a nejpozorněji ve svém Srdci to, co se týká Ježíše. Srdce je zde chápáno v přeneseném smyslu jako rozumová paměť.

V druhé kapitole evangelia sv. Lukáše je další verš, který je jakýmsi polovýslovným svědectvím o Srdci Matky Boží. Při uvedení Páně do jeruzalémského chrámu stařec Simeon, inspirován Duchem Svätým, se obrátí na Ježíšovu Matku mimo jiné těmito slovy: „I tvou vlastní duší pronikne meč.“ (v. 35) Už od doby církevních Otců je jako Mariina duše, kterou pronikne meč, rozuměno a často i jmenováno její Srdce. Jak víme, tato prorocká slova se naplnila, když Maria stála pod křížem a její mateřské Srdce pronikla jako meč bolest.

První období úcty k Srdci Panny Marie do konce 13. století: období spíše implicitní úcty

Na toto biblické učení navazují nejstarší křesťanští učitelé, *církevní Otcové*. I když učí o Srdci Panny Marie spíše příležitostně a nerozvinutě, je toto jejich hutné učení hluboké a krásné. Zvláště hovoří o Mariině Srdci, nejednou spíše v přeneseném slova smyslu, když rozjímají o tajemství Zvěstování a o Marii stojící pod křížem. Jedná se o sv. Jana Zlatoústého († 407), sv. Augustina († 430), sv. Petra Chrysologa († 450), sv. Lva Velikého († 461), sv. Jana Damašského († 749) a další.

Autoři raného a vrcholného středověku – jmenujme alespoň sv. Bernarda z Clair-

vaux († 1153), sv. Bonaventuru († 1274) a sv. Alberta Velikého († 1280) – krácejí ve stopách církevních Otců a zmiňují Mariino Srdce zvláště v souvislosti se Zvěstováním a jejím spoluutrpěním pod křížem. Při této příležitosti často učí o ctnostech víry a lásky jako ctnostech Mariina Srdce. Někdy také píše o tomto Srdci, když vykládají v alegorickém smyslu Píseň písní, tj. když zosobňují Pannu Marii se snoubenkou této biblické písně.

Sv. Tomáš Akvinský († 1274) uvádí Srdce Panny Marie ve svém specifickém díle *Catena aurea* („Zlatý řetěz“). Je to komentář evangelii na základě výroků velmi četných východních a západních církevních Otců. Tyto tak různé výroky Andělský učitel provázal – „zřetězil“ – takovým způsobem, že vytvářejí jeden souvislý text. Když tedy komentuje uvedený verš 19 a 51 druhé kapitoly Lukášova evangelia, cituje to, co církevní Otcové říkají o Srdci Panny Marie.

Druhé období úcty k Srdci Panny Marie od konce 13. století do poloviny 17. století: období výslovné soukromé úcty

Dvěma mezními body dalšího období úcty k Mariinu Srdci je na jedné straně sv. Mechtilda z Hackenbornu († 1298) a na straně druhé sv. Jan Eudes, o kterém bude ještě řeč. Co se týká prvně jmenované, cisterciácké mnišky a mystičky, v prvních dvou částech jejího díla *Liber specialis gratiae* („Kniha zvláštní milosti“) se setkáváme s více výslovným, rozsáhlým a určitým pojednáním o Srdci Panny Marie, než tomu bylo předtím. Sv. Mechtilda měla pak velký vliv na svou rodnou sestru, taktéž cisterciáckou mnišku a mystičku, sv. Gertrudu († 1301), jak je to patrné z jejího spisu *Legatus divinae pietatis* („Posel božské lásky“)⁽⁴⁾.

Z následujících šířitelů úcty k Srdci Panny Marie jmenujme sv. Brigitu Švédskou († 1373), opět mystičku, u níž nechybějí místa o tomto Srdci v jejích *Revelationes* („Zjeveních“); sv. Bernardina Sienského († 1444), velkého františkánského kazatele, který je pro své spisy nazýván *Doctor Immaculati Cordis* („Učitel Neposkvrněného Srdce“); a sv. Františka Saleského († 1622). O papeži Juliovi II. († 1513) se praví, že je autorem střešné modlitby ke cti Neposkvrněného Srdce.

Třetí období úcty k Srdci Panny Marie od poloviny 17. století dodnes: období výslovné veřejné úcty

Jak již bylo naznačeno, mezním bodem posledního období úcty k Mariinu Srdci je sv. Jan Eudes († 1680), který je papeži, zvláště sv. Piem X., nazýván *pater, doctor et apostolus* („otec, učitel a apoštol“) liturgické úcty k Srdci Páně a Srdci Panny Marie. Tento vznešený titul mu náleží plným právem, neboť sepsal první teologický traktát o Mariině Srdci, totiž obsáhlé dílo *Le Cœur Admirable* („Obdivuhodné Srdce“), a dosáhl prvního slavení mše svaté ke cti tohoto Srdce, k němuž došlo 8. února 1648 v katedrále francouzského města Autun.

I když sv. Jan Eudes dostal 2. června 1668 schválení oficia a mše svaté ke cti Mariina Srdce od kardinála papežského legáta ve Francii, hned následujícího roku, dne 8. června 1669, Kongregace obřadů v Římě toto schválení zrušila. Důvodem byl velký odpor jansenistů proti této úctě a Řím jim nechtěl dávat příležitost k ještě většímu odporu.⁽⁵⁾ Dalším důvodem, proč i v následující době nedocházelo k římskému schválení liturgické úcty k Srdci Panny Marie – a také k Srdci Páně – byl tehdejší názor, že tělesné srdce je přímo zdrojem lásky – orgán, který vzbuzuje lásku (*organum amoris elicivum*), který byl některými, zvláště Prosperem Lambertinim, tj. budoucím papežem Benediktem XIV. († 1758), právem považován za pochybný.⁽⁶⁾

I když ve schválení liturgické úcty Srdce Panny Marie byla dlouhou dobu určitá váhání Apoštolského stolce, nechyběla papežská schválení v jiných oblastech. Tak papež Alexandr VII. v roce 1666 schválil Bratrstvo posvátného Srdce Ježíšova a Mariina ve francouzském městě Morlaix. S papežským schválením byla také založena další bratrstva a některá řeholní společenství zasvěcená Mariinu Srdci.

Mezitím se podařilo překonat uvedenou námitku proti úctě svatých Srdcí, když bylo teology ukázáno na to, že srdce není přímo zdrojem lásky, nýbrž jejím znamením, tj. orgánem, který ukazuje na lásku (*organum amoris manifestativum*).⁽⁷⁾ Proto 31. srpna 1805 mohl papež Pius VII. ustanovit svátek Nejčistšího Mariina Srdce ve všech diecézích a řeholních rodinách,

kteří o toto slavení požádaly. Nejprve se používaly liturgické texty ze svátku Panny Marie Sněžné, ale 21. července 1855 Apoštolský stolec na základě žádosti španělského krále schválil vlastní texty o Nejčistším Srdci Panny Marie.

Určitým vyvrcholením úcty k Mariinu Srdci byl pontifikát ctihodného Pia XII. Tento papež dvakrát zasvětil svět Neposkvrněnému Srdci: poprvé tak učinil ve svém rozhlasovém poselství do Fatimy dne 31. října 1942 a podruhé dne 8. prosince, tedy o slavnosti Neposkvrněného početí Panny Marie, téhož roku v chrámu Sv. Petra v Římě. Na paměť tohoto slavnostního obřadu byly připraveny nové liturgické texty o Neposkvrněném Srdci Panny Marie a v roce 1945 byl jeho svátek rozšířen na celou církev. Slavil se 22. srpna a po poslední liturgické reformě byl přesunut na sobotu po slavnosti Nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

Jako slavnostní zasvěcení Piem XII. v roce 1942 bylo předcházeno mnohými zasvěceními národů, diecézí, řeholních společenství, farností apod. Neposkvrněnému Srdci, tak bylo především těmito ještě mnohem hojnějšími zasvěceními následováno. Také nástupci Pia XII. na stolci sv. Petra opakovali jeho zasvěcení. Mezi nimi zvláště vyniká sv. Jan Pavel II., který vícekrát zasvětil svět Neposkvrněnému Srdci, především 25. března 1984 na náměstí Sv. Petra v Římě.

Co je Neposkvrněné Srdce Panny Marie?

Ježíšovo Srdce jako symbol jeho lásky

Neposkvrněné Srdce Panny Marie, srdce Fatimy, je tudíž dobře zakotveno v posvátné Tradici. Co však toto Neposkvrněné Srdce vlastně je? Zde nám může posloužit odpověď na to, co je Nejsvětější Srdce Ježíšovo, protože Mariino Srdce je s ním velmi úzce spojeno a je mu ze všech srdcí nejpodobnější. V tomto poznávání Srdce Páně je pak pro nás skvělým vodítkem encyklika *Haurietis aquas* od Pia XII.⁽⁸⁾ Je to nejdelší a nejvýznamnější církevní dokument o Božském Srdci, který tento velký a svatý papež vydává na sklonku svého života – v roce 1956 – takřka jako svou duchovní závěť.

Podle učení této encykliky nejprve vnímáme to, co je nám nejbližší, a tím je Ježí-

šovo tělesné Srdce. Je to Srdce „utvořené Duchem Svatým v lůně panenské Matky“, jak se modlíme v litaních k němu. I když je to skutečně tělesné Srdce, lidské Srdce, je „nekonečně vznešené“, protože je to lidské Srdce Syna, Slova, druhé osoby Nejsvětější Trojice: „Srdce Syna věčného Otce“, „podstatně spojené se Slovem Božím“, jak opět říkáme v litaních. Už z tohoto důvodu je Ježíšovo lidské Srdce – tělesné Srdce – hodno úcty klanění. Avšak Pánovo tělesné Srdce je uctíváno nejenom samo v sobě, ale také a především jako „hlavní ukazatel a symbol oné trojí lásky, kterou božský Vykupitel neustále miluje věčného Otce a všechny lidi“⁽⁹⁾: jeho smyslové neboli citové lásky, lásky jeho lidské vůle a nakonec jeho Boží lásky. Tyto tři Ježíšovy lásky se jistě vzájemně odlišují, ale zároveň jsou v podivuhodné jednotě: jsou to tři lásky jediného Krista a za vedení božské lásky jsou vzájemně propojeny.

Láska je svorníkem, matkou všech ostatních citů a ctností: bývá také často zobrazována jako matka s dětmi. Nejsvětější Srdce Ježíšovo je tak přímo a prvotně ukazatelem a symbolem jeho trojí lásky, a tím také nepřímým a druhotně i všech jeho ostatních citů a ctností a vpsledku celé jeho osoby. Vždyť říkáme, že člověk je takový, jaké má srdce. V případě Pána Ježíše Krista je to božská osoba s vlastní božskou přirozeností a s naší lidskou přirozeností – člověčenstvím, které přijala za své. Srdce Páně je tak, jak řekne papež Pius XII., takřka „shrnutím celého tajemství našeho vykoupění“⁽¹⁰⁾.

Mariino Srdce jako symbol její lásky

Také v případě Panny Marie vidíme nejprve její tělesné Srdce, vznešený tělesný orgán, který je hoden naší úcty. Uctíváme-li ostatky svatých, o to více máme uctívat živé a oslavené Srdce Matky Boží.⁽¹¹⁾ Avšak i úcta k Mariinu tělesnému Srdci se nezastavuje jen u něho samotného, ale jde výše a dále k tomu, čeho je toto Srdce znamením: k její lásce.

Stejně jako u Krista je Mariino Srdce nejprve ukazatelem a symbolem její smyslové, citové lásky. U nás jsou city často neuspořádané, divoké, což zřejmě vedlo starověké stoické filosofy k názoru, že ideálem je být apatický, bezcitný. Jako se však u Krista jedná o lidské city

Božího Syna, tak jde u Panny Marie o lidské city „milostiplné“ (Lk 1,28) a neposkvrněné: v obou případech jsou to tedy city zcela harmonické, překrásné, a přitom nám, lidem, tak blízké. Sv. Josemaría Escrivá de Balaguer, zakladatel Opus Dei a velký ctitel Panny Marie Fatimské,⁽¹²⁾ to ve své známé knize *Cesta* vyjadřuje slovy: „Obrátíš-li se k ní s důvěrou, svatá Panna Maria, Matka krásného milování, upokojí tvé srdce, když pocítíš, že je z masa.“⁽¹³⁾

Na rozdíl od Krista Srdce Panny Marie není a nemůže být ukazatelem a symbolem Boží lásky, ale určitě se podobá Srdci jejího božského Syna v tom, že je ukazatelem a symbolem lásky její svobodné vůle, mimořádně omilostněné. Je-li milost posvěcující, jak učí sv. Tomáš Akvinský, „milostí ctností a darů“ (*gratia virtutum et donorum*),⁽¹⁴⁾ tj. je-li milost posvěcující nerozlučně spojena s vlitými ctnostmi a dary Ducha Svatého, které jsou jakýmsi jejím prodloužením, musí plností milosti, které se Maria těší již od chvíle svého neposkvrněného početí, odpovídat plnost božské ctnosti lásky: „milostiplná“ je tak nutně „láskyplná“. A přitom tato plnost božské ctnosti lásky nevyklučuje u Panny Marie jiné, lidské lásky, nýbrž je zastřešuje a nese: jak jsme viděli, nevyklučuje její citovou lásku, ale ani její mateřskou lásku, její manželskou lásku...

Nakonec – podobně jako Srdce Ježíšovo – je i Mariino Srdce druhotně ukazatelem a symbolem toho, čeho je láska Panny Marie matkou, totiž jejích ostatních citů a ctností, celého jejího vnitřního života, tak nesmírně a nepředstavitel-

ně bohatého a ušlechtilého, a tím vlastně celé její osoby.

Láska Mariina Srdce k Bohu a lidem

Koho pak Neposkvrněné Srdce Panny Marie miluje? Jistě na prvním místě Boha. Maria nejlépe ze všech lidí a andělů a zcela dokonale naplňuje přikázání: „Miluj Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou silou!“ (Dt 6,5) Avšak v Bohu a pro Boha miluje tolik a tolik jiných osob, lidských osob. To, že je miluje v Bohu a pro Boha, neznamena, že je nemiluje opravdově, ale přesně naopak: láska k Bohu dává její lásce k bližnímu pevný základ a činí ji mnohem vroucnější.

Mezi těmito bližními zaujímá privilegované místo její snoubenec sv. Josef: Ona miluje Josefa tak silně a rovněž sv. Josef ji miluje tak velice, že krása celého vesmíru není ničím ve srovnání s tímto snoubeneckým vztahem, stvořeným Nejvyšším a uchvacujícím anděly. Tomu nebrání, že to není láska tělesná, nýbrž vzájemná čistota a vzájemná ochrana této čistoty jí dává nesmírnou hloubku.

Ukřižovaný Ježíš říká Panně Marii o sv. Janovi a v jeho osobě o každém z nás: „Ženo, hle, tvůj syn!“ (Jan 19,26) Maria tedy miluje každého z nás jako svého syna či jako svou dceru. A třebaže má nesčetný zástup dětí, každého z nás miluje osobně.

Mariina láska ke Kristu

Nakonec tu máme jakýsi most mezi Mariinou láskou k Bohu a její láskou

k lidem, a tím je láska k jejímu božskému Synu Ježíši Kristu. Jak ukazuje jeden svatý biskup z 12. století, sv. Amadeus Lausannský,⁽¹⁵⁾ a jak tuto jeho myšlenku dále rozvíjí velký francouzský biskup a kazatel Bossuet,⁽¹⁶⁾ v této lásce Matky Boží se stávají jedním dvě největší lásky: největší láska lidská, kterou je láska mateřská, a největší láska božská, kterou je láska k Bohu. Ona na základě své víry, kterou převyšuje víru všech starozákonních otců – „milostiplná“ je také nutně „víryplná“ –, ví, že její dítě není nikým jiným a nikým menším než samotným Bohem. A tak, když mateřskou láskou miluje svého Syna, ví, že je Bohem a že v něm může božskou láskou milovat Boha. A když božskou láskou miluje Boha, ví, že Bůh je jejím Synem a že ho může milovat mateřskou láskou.

(Pokračování)

* * *

PhDr. ThLic. Štěpán Maria Filip, Th.D., je členem české provincie dominikánského řádu. Vyučuje dogmatickou teologii jako odborný asistent na Cyrilometodějské teologické fakultě v Olomouci, jako pozvaný profesor (*professore invitato*) na Papežské univerzitě sv. Tomáše Akvinského (*Angelicum*) v Římě a jako lektor na domácím studiu trapistického klášteřa Matky Boží v Novém Dvoře. Byl prvním předsedou a je členem České christologicko-mariologické akademie. Od května tohoto roku je členem Světového apoštolátu Fatimy.

Poznámky:

⁽¹⁾ Při tomto vylíčení vývoje úcty k Neposkvrněnému Srdci autor zvláště vycházel z knížky: Timothy M. Sparks: *Summarium de cultu Cordis Immaculati Beatae Mariae Virginis*. Taurini – Romae: Marietti, 1951, s. 8–14.

⁽²⁾ *Katechismus katolické církve*. 2. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2002, č. 67: s. 35.

⁽³⁾ Srov. *Communitorium primum*, c. 22. In: *PL* 50, sl. 667: „[...] cum dicas nove, non dicas nova.“

⁽⁴⁾ Srov. český překlad tohoto díla: *Posel božské lásky*. Přel. Josef Koláček. Olomouc: Refugium, 2014.

⁽⁵⁾ Srov. Godefroid Geenen: „Les Antécédents doctrinaux et historiques de la Consécration du Monde au Cœur immaculé de Marie“. In: Hubert du Manoir (ed.): *Maria: Études*

sur la sainte Vierge. Tome premier. Paris: Beauchesne, 1949, s. 825–873 (zvláště s. 855).

⁽⁶⁾ Srov. T. M. Sparks: *Summarium de cultu*, s. 18.

⁽⁷⁾ Srov. *tamtéž*.

⁽⁸⁾ In: *Acta Apostolicae Sedis* (zkracujeme *AAS*), 48 (1956), s. 309–353 (čes. vyd.: Přel. Leo Hipsch. In: Michal Altrichter: [ed.]: *Božské Srdce: Teologická reflexe*. Velehrad: Refugium, 2002, s. 18–50).

⁽⁹⁾ *Tamtéž*, s. 327 (čes. vyd.: s. 31).

⁽¹⁰⁾ *Tamtéž*, s. 336 (čes. vyd.: s. 38).

⁽¹¹⁾ Srov. T. M. Sparks: *Summarium de cultu*, s. 21.

⁽¹²⁾ Srov. Manuel Martínez: *Josemaría Escrivá, fundador del Opus Dei, peregrino de Fátima*. Madrid: Palabra, 2003.

⁽¹³⁾ *Camino*. Ed. Pedro Rodríguez. Madrid: Rilap, 2002 (Obras completas del Beato Josemaría, I/1), č. 504: s. 637 (čes. vyd.: *Cesta*. 3. vyd. Brno: Cesta, 2004, s. 135): „La Virgen Santa Maria, Madre del Amor Hermoso, aquietará tu corazón, cuando te haga sentir que es de carne, si acudes a Ella con confianza.“

⁽¹⁴⁾ Srov. *Scriptum super IV Sent.*, d. 7, q. 2, a. 2, qc. 2, ad 2; d. 7, q. 2, a. 2, qc. 3, co.; *Summa theologiae* III, q. 62, a. 2, ad 1.

⁽¹⁵⁾ Srov. *Homiliae de laudibus beatae Mariae*, V, 206–215. In: Amédée de Lausanne: *Huit homélies mariales*. Paris: Cerf, 1960 (Sources chrétiennes, 72), s. 152.

⁽¹⁶⁾ Srov. „Premier sermon pour la fête de l'Assomption de la Sainte Vierge“. In: Jacques Bénigne Bossuet: *Sermons*. Tome quatrième. Paris: Garnier, 1929, s. 358–379 (zvláště s. 362–363).

Vývoj na Východě a na Západě

Vliv církve na společenský život

Patriarcha Alexander Stěpanov (nar. 1956) je arciknězem Ruské ortodoxní církve a vede už 20 let oficiální rádiový vysílač „Grad Petrov“ v ruské pravoslavné diecézi St. Petersburg. Za svoji činnost dostal už bezpočet vyznamenání. V podpoře církve státem vidí určité výhody, ale vzhledem k současnému vývoji v Rusku má také značné pochybnosti. Má obavy, že církev bude využita pro určitý „patriotismus“, který už nabývá znaků ideologie. Tím ztrácí církev svoji svobodu, jakož i možnost korigovat a vykonávat tvůrčí vliv na stát a na společnost. Ale kořeny této závislosti sahají podle jeho názoru až do 5. století, kdy ve Východořímské říši byl definován vztah mezi státem a církví. Zcela jinak se vyvinula katolická církev. To uvedl Stěpanov v podrobné přednášce, kterou přednesl 10. listopadu 2017 v kněžském semináři ruské pravoslavné církve v Permu před početným publikem. V mnoha ohledech jde o zajímavý pohled i pro českého čtenáře. Německý časopis „Kirche heute“ uveřejnil zkrácený text přednášky, který zde přejímáme.

Dnes existují v Rusku zcela zřejmé problémy: Nevyjasněný vztah mezi člověkem a mocí, mezi podnikateli a státem, otázka čestnosti a nezávislosti soudů atd. Toto všechno staví každého jednotlivce před morální výzvu: „Buďto být úspěšný, nebo poctivý!“ Jak se má k tomu postavit? Má církev převzít zodpovědnost za život ve společnosti? Co k tomu říká tradice? – Různě.

Pohled na rané dějiny církve

Postoj křesťanů v rané křesťanské době je nejlépe vyjádřen v „Diognetově dopisu“: „Každá cizina je pro otčinu a každá vlast je pro cizinu.“ (5,5) Církev této doby zaujímá zcela eschatologická očekávání. Uspořádání života zde na zemi nepovažuje za svůj vlastní úkol.

Rané konstantinovské období se vyznačuje utopií zříditi křesťanskou říši, ba dokonce tisíciletou říši Boží. To se projevuje v angažovanosti biskupů, jako jsou Ambrož, Basil Veliký, Jan Zlatoústý a jiní. Tito všichni se pokoušejí ve svých kázáních upevňovat křesťanskou morálku a překonávat pohanské hodnoty (jako žádostivost po bohatství a senzaci), pranýřují společenské neřesti (korupci, neřestná jednání soudů atd.) a vyzývají k tomu, kárat dokonce i císaře – zcela podle zásady: „Bojte se Boha, ale ne lidí!“

Jan Zlatoústý nabízí celé projekty k překonání chudoby v Konstantinopoli, a to s konkrétními plány financování:

Kdyby bohatí odevzdali jenom něco málo ze svého přebytku, dalo by se lehce uživit 50 000 chudých lidí.

Basil Veliký vybudoval v Césareji v Kapadokii celou městskou čtvrť s dobročinnými zařízeními, klášterní město se špitály a starobinci.

Ambrož kárá císaře Theodosia za masakr v Soluni a hrozí mu exkomunikací, což se stalo příkladem pro budoucí nároky papeže na moc nad panovníky. Tak vzniká ve 4. století téměř stejný obraz snah církve na Východě i Západě vybudovat společnost, která žije podle zákonů křesťanské morálky. Přitom vychází taková společnost z vážných rozporů mezi světskou a duchovní mocí.

V 5. století se naproti tomu začíná dále vyvíjet situace na Východě a na Západě v souvislosti s dobytím Říma a pádem Západořímské říše různým způsobem.

Vývoj ve Východořímské říši

Ve východní části říše, kde trvala dále tradice římské civilizace, vynalezli právní řešení krize světské a duchovní moci. V 6. století byla vytvořena „symfonie“, tzn. oprávnění úřadů byla omezena se zdůrazněním spolupráce při uskutečňování duchovního cíle, totiž spásy člověka. V 9. století srovnává „Eisagogé“ (dříve mylně „Epanagogé“), středobyzantský zákoník, tuto jednotu s jednotou těla a duše v člověku. Tato jednotu má své klady a své zápory. Neexistují konflikty jako

např. spor mezi Chrysostomem a císařovnou Aelií Eudoxií kvůli přepychovému životnímu stylu. Protože není věcí církve rozhodovat, jak mají žít mocní tohoto světa, jaké zákony světská moc vydává a jaké tresty pro pachatele stanovuje (kromě toho, že může „litovat“ – slovo, které vyjadřuje nejvyšší pasivitu; „vzlykat a přitom se odvolávat na tvář“ – to není vůbec způsob Chrysostomův nebo Mikuláše Divotvůrce). Tak je církev vyloučena z účasti na společenském životě, císař a státní správa přijímají v této oblasti veškerou zodpovědnost. Teoreticky by se naopak stát neměl vměšovat do záležitostí církve (otázky víry a církevního práva), což ale, jak je známo, v zájmu zachování jednoty říše bylo velmi často porušováno.

Současně však musíme vidět, že se církev nestáhla z veřejného života, byla daleko více svázána se státním systémem. Byla přítomna všude na nejvyšších čestných místech, ale neměla svobodu určovat společenský život, podobně jako státní úředník neměl právo diskutovat, nebo dokonce kritizovat systém státní moci. Vliv mohla církev uplatňovat pouze zprostředkovaně, např. skrze vliv patriarchů na císaře nebo formováním svědomí lidí. Světská moc naproti tomu používala církev jako nástroj k vykonávání své politiky k udržení říše, což bylo jí chápáno tradičně jako nezávislá hodnota.

Západ od 5. do 11. století

Na Západě bylo považováno dobytí Říma Góty v roce 410 za katastrofu. Církevní reflexi na tyto události přináší sv. Augustin ve spisu „O státě Božím“. Nemá smysl se v takovém chatrném světě účastnit výstavby společnosti. Tento svět (pozemské město) spočívá na zlu a úkol křesťanů nespočívá v tom, aby jej měnili. Svět se chápe jako daná skutečnost, jako úkol a povolání. V něm jsou křesťané povoláni, aby prošli s důstojností všemi překážkami svého života, aby přitom zachovali víru, plnili Kristova přikázání a nakonec dosáhli koruny vykoupění. Musí se soustředovat na svůj duchovní život: „Musím poznávat Boha a duši a nic více.“ Církev doprovází a vede člověka na této cestě tím, že mu podává záchrannou pomoc svátostmi a pravou naukou.

Tak se vytvořily na Západě (po zániku Římské říše) a na Východě (při pokračování

římského státního uspořádání) různé podněty v křesťanské nauce o společnosti (srov. Sergej Sergejevič Averincev, 1937–2004, ruský literární vědec a slavistik). Podle Augustina putuje město Boží jako cizí těleso proměnlivým pozemským městem, podle Dionýsia Areopagity naproti tomu je správným způsobem vystavěné pozemské město zrcadlovým obrazem nebeské hierarchie, absolutně statické a neproměnlivé. Podle prvního názoru dramatická dynamika uspořádání světa zaniká, podle druhého tvoří bezkonfliktní, strnulá struktura dobře uspořádaný stát.

Historicky se hroulí Západ na několik staletí do tmy barbarství (temné období). Jedna barbarská invaze stíhá druhou, spojeny s loupeživými přepady a ničením. Vládne kultura hrubého násilí, v níž jsou vraždy obvyklou součástí života. Před krátkým obdobím říše Karla Velikého nebylo žádného stabilního státního zřízení. Církev se přizpůsobila těmto existenčním podmínkám a pokoušela se najít útočiště pod křídly mocných tohoto světa. Postupně se začlenila do systému klanových a feudálních vztahů. Protože církev požívala velmi dobré pověsti u obyvatelstva a měla značný majetek, pokoušeli se králové, lenní páni a statkáři své děti a příbuzné začlenit do církevních úřadů biskupů, opatů a kněží, aby poddané navázali na sebe a pojistili si kontrolu nad zdroji. Naopak se zástupci kléru účastnili na aktivitách světské moci a zasedali v místních, šlechtických a královských radách.

Je prakticky nemožné oddělit církevní struktury a zájmy od světských. Jsou dokonale vzájemně propletené. Skrze nikolaitismus (nemanželské soužití duchovních) a simonii (obchod s církevními úřady) se stala církev nástrojem klanové politiky a ztratila svoji duchovní autoritu. Císař a králové byli považováni za zástupce Krista na zemi. Jeden monarcha měl mnoho biskupů. Propůjčoval biskupovi investituru a předával mu berlu a prsten se slovy: „Accipe Ecclesiam!“ (Přijmi církev!) Monarcha vládl církvi na svém území (svolával synody, opatroval klérus, stavěl kostely a kláštery a vymáhal daně ve prospěch církve atd.), biskupové se pak modlili. Postavení papeže bylo poměrně skromné, byl jenom vikářem apoštola Petra, prvním mezi biskupy.

Ale nikdy neumřel v církvi duch. V pravidelných odstupech vystupovaly charis-

matické osobnosti, které vždycky vyvolávaly vlnu očištného hněvu a dávaly podnět k překonání zlořádu a uvedení církevního života postupně do pořádku.

Západ od 11. do 13. století

Spor o investituru vedl k „papežské revoluci“, která radikálně změnila uspořádání ve středověké Evropě. Vyvinula se nová forma poměru státu a církve. Pod heslem „Svobodu církvi“ se církev úplně osvobozuje od světské moci a naopak se poddává papeži. Za tím stojí jednoduchý a pochopitelný cíl, vymanit úřad biskupů od zásahů světské moci. Za tento boj je zodpovědné opatství v Cluny, které bylo založeno v roce 910 a sjednocovalo více než 1000 jednotlivých struktur. Až do té doby byly benediktinské kláštery navzájem úplně nezávislé, spojené jenom jednotnou chartou (mnišským uspořádáním) a úřední správou. Klášterní společenství vyvíjelo čilou stavební činnost a vyvolalo k životu významné iniciativy, jako např. „Boží mír“. Opat Hildebrand z Cluny, pozdější papež Řehoř VII., 1073–1085, začal boj proti císaři Jindřichu IV. o investituru, tzn. ustanovování biskupů. Uveřejnil v roce 1075 „Dictatus Papae“ a vyložil ve 27 bodech přednostní postavení církve před jakoukoliv světskou mocí. Canossa (r. 1075) znamenala přechodné vítězství. Ale boj trval dlouho a skončil kompromisem, Wormským konkordátem z roku 1122. Císaři bylo odňato právo dosazovat biskupy a opaty, ale mohl se do budoucna vměšovat do voleb, v nichž vznikl spor. Konkordáty znamenaly revoluční změny v životě západní Evropy. Tato „papežská revoluce“ (pojem, který zavedl americký právní historik Harold Joseph Berman) uvedla do chodu různé proměny:

- Změnila se pozice kléru, který vyvinul nové společenské vědomí zodpovědnosti. Dosáhl autonomie vůči světské moci a mohl se svobodně vyjadřovat o reálném stavu. Tím dostala církev možnost ovlivňovat život společnosti ve všech jejích formách pohledu, postavit do popředí primát duchovních principů, jakož i upevnit křesťanské normy morálky.

- Klérus se stal nadnárodním a nadfeudálním. Bez „papežské revoluce“ by církev nezbytně ustrnula na cestě národního etatismu (stát by byl zdrojem sil řídicích veškerý život).

- Nutnost spravovat diecéze v celé Evropě donutila papežství k novému způsobu vlády. Poprvé se v Evropě vyvinul moderní systém byrokratické kontroly, který nespočíval na feudálních poměrech, nýbrž na jasných pravidlech a kompetenci. Tím byla církví zavedena „státoprávnost“.

- Politické změny: Rozhodnutí provést křížové výpravy (synoda z Clermontu 1095) sjednotilo Evropu. Současně vznikla nová politická osa Východ-Západ s různými migračními pohyby.

- Hospodářské následky: Vzrůst zemědělské produkce způsobil nárůst počtu obyvatel a vznik měst. Tím nastoupil vývoj řemesel a obchodu.

- Kulturní a intelektuální následky: Vznikly univerzity, které pracovaly na podkladě nově vyvinuté „scholastické metody“. Podle této metody se vyvíjelo právo, teologie a filosofie. Tak se zrodilo vědecké chápání moderní doby. Byly budovány velkolepé katedrály (románské, gotické) a latina se dočkala modernizace jako společná řeč vědy a kultury. Současně se tvořily moderní národní řeči, v nichž byla vytvořena nádherná díla epické poezie.

- Dalším důležitým důsledkem bylo vytvoření práva na základě římské právní tradice. Po nález Codexu Justiniánova (asi 534 po Kr.) v Pise okolo roku 1080 začala systematická studia na univerzitě v Bologni a rozpracování práva v duchu evangelií (blahoslavenství). Toto logicky vystavěné pravidlo se stalo ve společenském všedním životě nástrojem pro řešení sporných otázek, představovalo alternativu k násilí. Z toho se zrodila práva králů, měst, cechů atd. Smlouvy se staly životním dechem západní civilizace.

- Rozhodující se stala kromě toho myšlenka „přirozené“ skutečnosti (Aristoteles) mezi božským a d'ábelským, tedy neutrální oblast, přiřazená vládě, právu, medicíně atd. Tak vznikla filosofická a teologická pojednání, která vycházela z praktických hledisek společnosti. Osoba se stala nejvyšší hodnotou, stejná důstojnost všech lidí, rodina, „přiměřená cena“ v hospodářském životě, nekalá soutěž a škodlivé transakce, exekuce smluv atd.

Srovnání Východu a Západu

„Papežská revoluce“ přinesla koncept „Christianitas“ (křesťanského světa).

Triumf hrubého násilí (barbarství) byl postupně nahrazen triumfem spravedlnosti (křesťansky formulované zákony). Prokazatelně vzniká spojení mezi křesťanskými základy evropské kultury a hospodářským zázrakem Evropy. Dodnes spočívá život Evropy na pevném základě středověkého křesťanství.

Zatímco tedy na Západě bylo světské právo formováno nejen pod vlivem církve, nýbrž s její účastí, chybí tento vývoj v Byzantské říši úplně. Byzanc byla hned perfektní, a proto beznadějně neschopná se zlepšovat a stát se křesťanským královstvím. Stát se nikdy necítil být vázán základními morálními zákony křesťanství. V tom spočívá také vnitřní příčina toho, že Byzanc zanikla.

Na Západě byla tedy státní moc vytvářena samou aktivní účastí církve. Byla jedinou nositelkou kultury a civilizace. Tak byly vloženy křesťanské etické normy do základů státních struktur mladých západních států. Církev však zůstala přítomná a doprovázela tyto státy dále na základě svojí univerzality (nezávisle na hranicích) a autonomie papežství (nezávislost na jakémkoliv světské moci).

Dějinný vývoj Ruska

Jednotlivé momenty ukazují vliv křesťanství v dějinách Ruska:

1. Po přijetí křtu změnil kníže Vladimír svůj život a politiku. Poznal, že se musí zařídit podle ducha nové víry, kterou přijal. Tak například přestal popravovat lupiče.

2. V kyjevském období mělo křesťanství další vliv na mravy: Byly odmítány boje s křesťanskými národy, kanonizací Borise a Gleba se objevil nový typ svatosti (upuštění od odporu, schopnost trpět, bliženská láska), „poučení“ velkoknížete Vladimíra II. Monomacha vyzývalo ke křesťanskému míru v politice.

3. Po mongolském obsazení šlo zase jenom o pouhé přežití. Církev ztratila svůj vliv vůči zákonům chána. Moskevská Rus se zařídila podle Tatarů.

4. Od 14. do 16. století vložila církev všechny síly do služeb moskevského státu. Skutečně vedlo toto nasazení k osvobození od „Zlaté hordy“ a k nastolení mírového pořádku.

5. Jenom ve výjimečných případech se přidržovali pravých ideálů: svatý metropolit Filip II. a Ivan IV. Hrozný.

6. V 17. století působil místo blahodárného vlivu rozkolnický klerikalismus.

7. V „synodální epoše“ překonala církev svoji národní uzavřenost a rozšířila horizont svých představ o křesťanství. Přesto zůstala podřízena státu a nemohla nezávisle pozvednout svůj hlas.

8. Církevní sněm v letech 1917–18 byl počátkem svobodného života církve, avšak žel...

9. Za sovětské éry prodělala církev mučednictví (nebo přežití za každou cenu). To první mělo vliv na autoritu církve, ale vyžadovalo nasazení k posílení vlivu na společenský život. A tady se navracíme zpátky k „Leviatanovi“ [d'áblu].

Západ dnes

Pozorujeme protikladné tendence: Na jedné straně je ve veřejném životě křesťanská minulost popírána, křesťanství je vytlačováno na okraj, tradiční křesťanské morální normy jsou odmítány, kostely se zavírají. Na druhé straně vedou integrační procesy ve sjednocené Evropě, společném kulturním a dějinném prostoru k překonání agrese a revanšismu v mezistátních vztazích, ale také k citlivosti pro humanitární otázky a ochotě pomoci vlastním a cizím potřebným (a toto odpovídá jistě vynikajícím způsobem evangeliu, ve které věříme).

Otevřenost přijímat uprchlíky z Blízkého východu je z pragmatického pohledu absolutně sebevraždná. Musíme dodat, že Západ není stále ještě veden čistým pragmatismem, nýbrž křesťanským duchem milosrdenství. Lidé cítí, že když někdo trpí, nemůžeme ho jednoduše odehnat. Angela Merkelová, dcera protestantského pastora, řekla: „Nechte je přijít, my to zvládneme!“ Známe Němce, kteří o tom mluví se slzami pýchy. „Pošetilost kříže“ vede k vítězství.

Jiným příkladem je boj proti mafii a na jihu Itálie. Je komplexním historickým jevem. Jenom s podporou církve a čestných soudců, jako Paola Borsellina, Giovanniho Falconeho (oba byli v roce 1992 zavražděni) a mnoha dalších, bylo možné situaci změnit. Jezuitský otec Bartolomeo Sorge (nar. 1929) založil v 80. letech školu pro aktivní inteligentní mládež, z níž vzešly už tucty vynikajících osobností, které působí ve veřejném životě (jeden se stal starostou v Palermu, jiný poslancem v parlamentu).

Nasazení církve je však velkou obětí. Tak byl Don Pino Puglisi, zavražděný 1993 v Palermu, už blahorečen.

Tyto příklady ukazují, že se církev na Západě cítí stále ještě být zodpovědná za život společnosti. Ona není „politická“, ale vyzývá k odvaze žít evangelium.

Nesmíme však přehlížet vážná nebezpečí. Onen již zmíněný odborník na právo Harold Berman zjišťuje, že se Západ nachází v bezpříkladné krizi právních hodnot a právního myšlení. Celá právní tradice, která vznikala v 11. a 12. století a spočívá na základě křesťanských hodnot, je zpochybňována. Západ ztrácí víru a ničí základ, na němž spočívá celá západní civilizace po 1000 let.

Situace církve v dnešním Rusku

Dnes vidí pravoslavná církev v Rusku svoji nejdůležitější společenskou úlohu v tom, aby podporovala a posilovala stávající státní moc. Úplná a bezpodmínečná loajalita k moci se nazývá „patriotická výchova“, dokonce k sovětské, bezbožné moci. Výchova k takto chápanému „patriotismu“ tvoří dnes nejdůležitější státní úkol církve a je naší hierarchií akceptována jako bezpodmínečný úkol. A to jistě není jenom podřízenost a přání přizpůsobit se výhodně dnešnímu světu, nýbrž hluboce zakořeněná dějinná tradice, která vychází z byzantské „symfonie“ a která byla posílena rozhodující rolí ruské církve při vytváření sjednocené moskevské říše.

„Státnost“ a „národnost“ je uznávána převážnou většinou věřících jako opravdu ortodoxní postoj. Každý pokus diskutovat vztah tohoto postoje k evangeliu je považován za podezřelý vliv Západu a také jako odchylka od pravé víry. Podle mého mínění by mohla církev v Rusku poskytovat větší přínos k utváření nové ruské státnosti, která je spojena historicky s carskou dobou ruských dějin. Rozhodné odmítnutí sovětského antikřesťanství, ateistické minulosti a posílení evangelijních etických norem ve veřejném životě by se mělo stát úkolem naší církve ve vztahu k současné společnosti a k politickému životu v Rusku. Žel tato úloha církve nebyla v 80. a 90. letech vnímána a příležitost korigovat historický příklad vztahů církve a státu byla promarněna.

Z Kirche heute 1/2018 přeložil -mp-

Společně s mladými lidmi přinášíme všem evangelium

- dokončení poselství papeže Františka ze str. 2

života na této zemi. Ježíš Kristus, který pro nás zemřel a vstal z mrtvých, se nabízí naší svobodě a podněcuje nás, abychom tento pravý a plný smysl hledali, objevovali a hlásali. Drazí mladí lidé, nebojte se Krista a jeho církve! Nalézá se v nich poklad, který nás naplňuje radostí a životem. Můžu vám to potvrdit z vlastní zkušenosti: díky víře jsem našel pevný základ svých snů i sílu je uskutečnit. Viděl jsem, jak velké utrpení, velká bída poznamenávají tvář tolika bratří a sester. A přece ty, kdo zůstávají s Ježíšem, zlo podněcuje jen k ještě větší lásce. Mnozí muži a ženy i mnozí mladí lidé velkoryse nabídli z lásky k evangelium sami sebe do služby svým bratřím, někdy i za cenu vlastního mučednictví. Ježíšův kříž nám dává poznat Boží logiku sebeobětování (srov. 1 Kor 1,17-25) jako způsob, jak hlásat evangelium pro život světa (srov. Jan 3,16). Ty, kdo zahoří Kristovou láskou, její plamen postupně stravuje, a těm, které milujeme, pak dává růst v porozumění, osvěcuje je a rozněcuje (srov. 2 Kor 5,14). Po příkladu svatých, kteří nám odhalují širé Boží obzory, vás vybízím, abyste si za všech okolností kladli otázku: „Co by na mém místě dělal Kristus?“

Předávat víru až na konec země

Také vy, mladí lidé, jste se prostřednictvím křtu stali živými členy církve, a společně tak máme poslání hlásat evangelium všem lidem. Stojíte na prahu života. Rosteme-li v milosti víry, kterou nám předávají svátosti církve, vtahuje nás to do proudu svědků, kteří od pokolení do pokolení zajišťují, že moudrost zkušenějších slouží jako svědectví a povzbuzení těm, jimž se otevírá budoucnost. Mladým lidem pak zase svěžest a nadšení umožňují stát se zdrojem podpory a naděje pro ty, kdo se už blíží na konec své cesty. V této směsici různých životních období buduje misijní poslání církve mosty napříč generacemi, v nichž naše víra v Boha a láska k bližnímu představují zdroj hluboké jednoty.

Toto předávání víry, které je jádrem misijního poslání církve, se uskutečňuje „nakažlivostí“ lásky, v níž radost a nadše-

ni jsou projevem toho, že člověk ve svém životě našel nový smysl a plnost. Šíření víry přitažlivostí vyžaduje srdce, která se lásce otevírají a nechají se jí zvětšovat. Lásce není možné klást omezení, protože je silná jako smrt (srov. Pis 8,6). A toto šíření plodí setkání, svědectví a hlásání, rodí se z něj milosrdnou láskou podněcované sdílení s těmi, kdo jsou víře vzdáleni, je jim lhostejná, nebo se k ní dokonce stavějí nepřátelsky. Právě lidské kulturní a náboženské prostředí, kterému jsou Ježíšovo evangelium a svátostná přítomnost církve stále ještě cizí, představuje nejzazší periferie, onen „konec země“, kam jsou Ježíšovi učedníci-misionáři už od prvních Velikonoc posíláni s jistotou, že jejich Pán je stále s nimi (srov. Mt 28,20; Sk 1,8). Říká se tomu *missio ad gentes*. Tou neopuštěnější periferií ze všech je místo, kde lidstvo potřebující Krista zůstává k víře nevětečné, anebo se dokonce k plnosti života v Bohu staví nepřátelsky. Každá hmotná i duchovní bída, každá podoba diskriminace našich bratří a sester je vždy důsledkem odmítání Boha a jeho lásky.

Všechny konce země jsou dnes pro vás, drazí mladí lidé, poměrně blízké a vzdycy se do nich dá snadno „navigovat“. Digitální svět – všudypřítomné a stále dostupné sociální sítě – odstraňuje hranice, ruší vzdálenosti a redukuje rozdíly. Všechno se zdá být na dosah, tak blízké a bezprostřední. A přece se snadno může stát, že bez daru nasazení vlastního života budeme mít bezpočet kontaktů, ale nikdy se nezapojíme do pravého životního společenství. Zapojení se do misijního poslání až na samý konec země od nás vyžaduje, abychom odevzdali sami sebe v tom povolání, které se nám Bůh, umístující nás na tuto zemi, rozhodl dát (srov. Lk 9,23-25). Troufám si říct, že pro mladého muže nebo mladou ženu, kteří chtějí následovat Krista, je nejdůležitější hledat a objevovat své povolání a vytrvat v něm.

Svědčit o lásce

Jsem vděčný všem církevním uskupením, která vám umožňují prožívat osobní setkání s Kristem, živým ve své církvi: farnostem, sdružením, hnutím, řehol-

ním společenstvím a nejrůznějším podobám misijní služby. Kolik jen mladých lidí objevuje misijní práci ve voluntariátu jako způsob služby těm „nejposlednějším“ bratřím a sestrám (srov. Mt 25,40), a tak podporují lidskou důstojnost a svědčí o radosti z lásky a z bytí křesťanem. Tyto zkušenosti církve zaručují, že výchova mladého člověka se nezaměřuje jen na přípravu pro úspěšné zvládnutí zvolené profese, ale také na rozvoj Bohem svěřených darů a péči o ně, aby člověk mohl lépe sloužit ostatním. Tyto chvályhodné podoby dočasné misijní služby jsou plodným začátkem a skrze rozlišování povolání vám mohou také pomoci k rozhodnutí cele se darovat jako misionáři.

Z mladých srdcí se zrodila i Papežská misijní díla (PMD), aby podporovala hlásání evangelia všem lidem, a tak přispívala k lidskému a kulturnímu růstu všech, kdo žijí po poznání pravdy. Modlitby i hmotná pomoc, které lidé štědrě darují a PMD přerozdělují, Svatému stolci pomáhají zajistit, že každý, komu se dostává pomoci v osobních potřebách, může zároveň ve svém každodenním životě svědčit o evangelium. Nikdo není tak chudý, aby nemohl dát to, co má, ale ještě spíše to, čím je. Rád zopakuji slova povzbuzení, která jsem adresoval mladým Chilanům: „Nikdy si nemysli, že nemáš co nabídnout nebo že tě nikdo nepotřebuje. Potřebuje tě spousta lidí, myslí na to! Každý z vás ať si v srdci říká: Potřebuje mě spousta lidí.“ (*Setkání s mládeží*, Maipú 17. ledna 2018)

Drazí mladí lidé, letošní misijní měsíc říjen, kdy budeme slavít synodu věnovanou právě vám, pro nás bude další příležitostí, kdy se můžeme stát učedníky-misionáři, lidmi stále vášnivěji oddanými Ježíšovi a jeho poslání až na nejzazší konec země. Marii, Královnu apoštolů, svatého Františka Xaverského a svatou Terezií od Dítěte Ježíše i blahoslaveného Paola Mannu prosím, aby se za nás všechny přimlouvali a stále nás provázeli.

Vatikán 20. května 2018,
slavnost Sslání Ducha Svatého
FRANTIŠEK

Vizionář: Tajemství zjevení v Tre Fontane (28)

4. Věrohodnost (Pátá část)

Ke dvěma dalším a důležitým krokům došlo za kardinála Camilla Ruiniho, který byl od roku 1991 nástupcem Polettiho jako papežova vikáře pro římskou diecézi. Dne 17. března 1994 vydal dekret, kterým „vzhledem k množství křesťanského lidu, jenž se vydává na pouť k jeskyni Tre Fontane, aby uctil blahoslavenou Pannu Marii“ a „s přihlédnutím k vhodnosti zříditi na místě kostel, který by přispíval k úctě blahoslavené Panny Marie“, je zřízen jako právní osoba kostel Panny Marie u Tre Fontane. O tři léta později, dne 2. dubna 1997, byl se schválením Jana Pavla II. název kostela významně doplněn – a to současně s počátkem doby přípravy na Velké jubileum roku 2000 – a stal se tak kostelem Panny Marie Třetího tisíciletí u Tre Fontane.⁽¹⁾

Nesčetná jsou svědectví o obrácení. Jedním z nich je svědectví o Carlu Campaninim, který přišel do jeskyně v roce 1948, obrátil se a pak se odebral do San Giovanni Rotondo, aby se vyzpovídal Otcí Piovi. Jako pokání mu kapucínský bratr uložil:

„Jdi do Říma do jeskyně Tre Fontane, kde se zjevila Maminka, a pros za mě.“
Campanini odpověděl:

„Ale je to Maminka, která mě sem poslala.“

A Otec Pio:

„Vím to, a proto tě tam posílám, abys jí poděkoval.“

Na Otce Pia se také obrátil don Giuseppe, farář z kraje Romagna, který chtěl ve své obci zorganizovat Cornacchiolovu misi, aby věděl, zda je vizionáře vhodné pozvat. Odpověď byla následující:

„Ano, pozvi ho, je to velmi dobré, ale žádost biskupovi učiň laskavě!“

Příslib, který dala Panna Maria od Zjevení při svém prvním zjevení, byl výslovný: „Já obrátím i ty nejzatvrzelejší skrze zázraky, které vykonám s touto zemí hříchu.“ Nikdy jako v tomto případě nebyly včasnost a účinnost působení Panny Marie tak nad každé očekávání, což již od léta 1947 podnítilo ustanovení lékařské komise, aby vědecky ověřovala uzdravení a jejich účinné trvání.

Jejím prezidentem byl doktor Alberto Alliney, bývalý člen lékařského *bureau* v Lurdech, spolu s profesorem Alfredem Schiavone Pannim.

Množství zázraků, připisovaných zásluhy Panny Marie, je zřejmě komukoliv, kdo dnes navštíví ochoz umístěný kolem jeskyně, a to díky mnoha a mnoha lidem, kteří zde chtěli zanechat svá svědectví prostřednictvím votivních darů, fotografií, stříbrných srdcí a údů a mramorových desek, pocházejících i ze dnů bezprostředně po zjevení.

Mezi nejprvnějšími případy, které vyvolaly velký rozruch, byl případ městského zaměstnance Carla Mancusa, starého 36 let, který na konci května spadl do výtahové šachty a zlomil si právě rameno a pánevní kosti. Byl celý v sádře přivezen domů a jeho výkřiky bolesti byly tak silné, že kolemjdoucí a všechny v okolí to naplňovalo úzkostí. Představená školního ústavu, do kterého chodila nešťastníková dcera, mu přinesla trochu zeminy z jeskyně a hned poté, co jí posypali tělo, došlo k nenadálému brnění v rameni a v ruce a také k praskání stehenní kosti. Pak se muž postavil na nohy a začal chodit a pohybovat ramenem bez nějakých bolestí. To, co se jevílo jako zázračné, byla skutečnost, že rentgenové snímky, které byly ihned pořízeny, ukazovaly na to, že kosti se doposud jevíly jako zlomené, ale Mancusovy pohyby byly zcela normální.

Máme o tom podivuhodnou dokumentaci v ověření redigovaném doktorem Giuseppe Del Duca:

„Při své vizitě dne 18. července zaznamenávám volné a uvolněné pohyby ramene a pánve a s výjimkou jen velmi mírného opuchnutí a mírného omezení pohybů pravého zápěstí nezaznamenávám žádné vážné reziduum, s jakým se obvykle setkáváme v těchto případech (a o to více v pouhých zhruba dvaceti dnech od zlomeniny). Rentgenový snímek, který je připojen, ukazuje na vážnou zlomeninu vřetení kosti, zlomeninu zápěstí a zlomeninu svislé části stydké kosti ve stavu takřka odpovídajícím datu zlomeniny. Podivuhodnou je skutečnost, že přestože ještě existují zlomeniny neuzdravené a pouze směřující k uzdravení, pacient může vykonávat s takovou uvolněností a bez bolesti všechny pohyby, které se řádně znovu nabývají (a navíc špatně) jen po mnohem delším čase.“

(Pokračování)

*Z italského originálu „Il Veggente: Il segreto delle Tre Fontane“
(Milano: Adriano Salani, 2016)
vybral a přeložil
fr. Štěpán Maria Filip OP*

Poznámky:

⁽¹⁾ V italském originále: *Santa Maria del Terzo Millennio alle Tre Fontane*. [pozn. překl.]

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

Řekli mu: „Dej, ať v tvé slávě zasedneme jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici.“

Ale Ježíš jim řekl: „Nevíte, co chcete. Můžete pít kalich, který já piji, nebo dát se ponořit v křest, ve který já budu ponořen?“ Oni mu odpověděli: „Můžeme!“

Ježíš jim řekl: „Kalich, který já piji, pít budete a v křest, ve který já budu ponořen, ponoření budete. Ale posadit po mé pravici nebo levici není má věc, nýbrž je pro ty, kterým je to připraveno.“

Když to slyšelo ostatních deset, rozmrzeli se na Jakuba a Jana. Ježíš si je zavolal a řekl jim: „Víte, že ti, kdo se pokládají za panovníky, tvrdě vládnou národům a velmoži jim dávají citit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vašim služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je otrokem všech. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.“

Pondělí 22. 10. 2018

6:05 Hrdinové víry (13. díl): Zdenka Schelingová
7:05 Život ve vztahu: Franz Kett a jeho pedagogika
7:50 Buon giorno s Františkem **8:45** V pohorách po horách (52. díl): Vozka – Hrubý Jeseník **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Hovory z Rekovic: Marian Friedl
9:40 Harfa Noemova: Gioacchino Rossini: Stabat Mater **10:05** Putování modrou planetou: Jemen – 1431 Hidžry **10:55** Lovci duší **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Ivo Cívárek na Mohelnickém dostavníku 2014 (3. díl) **13:25** Vychutnej si víru: Hold Itálii **14:00** Živě s Noe [L] **14:30** Pro vita mundi (1. díl): Doc. ThDr. MUDr. Mgr. Jaroslav Max Kašparů, Ph.D. **15:15** Ars Vaticana **15:30** V souvislostech **16:00** Noční univerzita: Mgr. Vojtěch Vlček – Mučedníci komunismu **17:25** Jmenuji se David Bibby **18:00** Živě s Noe **18:25** Sedmihlásky (141. díl): Na fojtové luce **18:30** Maminčiny pohádky (7. díl): O ošklivé Pepině I. **18:40** Skryté poklady: Milan **19:15** Víra do kapsy [P] **19:35** Můj chrám: Pavla Golasowská, poslankyně PS parlamentu ČR, kostel Božího Těla v Gutech **20:00** Od Františka k Františkovi **20:40** Terra Santa News: 17. 10. 2018 **21:00** Ve službě Šuárů **21:30** Živě s Noe **22:05** ARTBITR – Kulturní magazín (63. díl) **22:20** Keď Terchovské srdce bije **22:50** Noční univerzita: Kateřina Lachmanová – Meč Ducha – slovo Boží **23:50** Kulatý stůl (174. díl): Dialog mezi kulturami **1:20** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 23. 10. 2018

6:05 Speciál k Mezinárodnímu festivalu outdoorových filmů 2018 (1. díl) **6:50** Pod lampou **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Povolání – Sestra Olga **9:35** V souvislostech **10:00** Muzikanti, hrajte **10:30** Noční univerzita: Kateřina Lachmanová – Meč Ducha – slovo Boží **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [P] **12:50** Ars Vaticana **13:00** Královna a matka Chorvatů **13:45** V pohorách po horách (52. díl): Vozka – Hrubý Jeseník **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Pro vita mundi (2. díl): Doc. ThDr. MUDr. Mgr. Jaroslav Max Kašparů, Ph.D. **15:20** Stíny nad Libavou **16:00** Kulatý stůl (174. díl): Dialog mezi kulturami **17:30** Skryté poklady: Christian **18:00** Živě s Noe [P] **18:25** Sedmihlásky (141. díl): Na fojtové luce **18:30** Maminčiny pohádky (8. díl): O ošklivé Pepině II. **18:45** Animované příběhy velikánů dějin: George Washington (1732–1799) **19:20** Chléb náš vezdejší **19:30** Zpravodajské Noeviny: 23. 10. 2018 [P] **20:00** Missio magazín: říjen 2018 [P] **20:55** Řeckokatolický magazín (173. díl) [P] **21:10** Česká věda **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Cvrlikání: Tara Fuki **23:15** Terra Santa News: 17. 10. 2018 **23:35** Světlo pro Evropu (10. díl): Vztah k Rusku **23:45** Otec Karel Tinka, SDB **0:05** Na pořadu rodina (9. díl): Cesta ke zralosti **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 24. 10. 2018

6:05 Klapka s ... (64. díl): Tomášem Jungem, 1. díl
7:05 Čeští salesiáni v Bulharsku **7:20** Noční univerzita: Mgr. Vojtěch Vlček – Mučedníci komunismu **8:45** Ars Vaticana **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Diakonie ve Valašském Meziříčí – Žijeme tu s vámi! **9:30** Přímý přenos generální audience papeže [L] **10:50** Od Františka k Františkovi **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Zpravodajské Noeviny: 23. 10. 2018 **13:15** Exit 316 MISE: ChatGirls **13:40** ARTBITR – Kulturní magazín (63. díl) **14:00** Živě s Noe [L] **14:30** Pro vita mundi: Ing. Stanislav

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

Juránek **15:10** Pomoc má mnoho tváří: Diakonie ČCE **15:35** Zpravodajské Noeviny: 23. 10. 2018 **16:00** Můj chrám: Pavel Bratinka, disident a politik, kostel sv. Václava v Praze-Dejvicích **16:15** Nikaragua – Dobrý pastýř, biskup David Zywiec **16:50** Cvrlikání: Tara Fuki **18:00** Živě s Noe [P] **18:25** Sedmihlásky (141. díl): Na fojtové luce **18:30** Maminčiny pohádky (9. díl): O pěti prstech **18:35** Kibeho: Mariánské poutní místo v Africe **19:30** Terra Santa News: 24. 10. 2018 [P] **20:00** Adorace [L] **21:05** Víra do kapsy **21:20** V pohorách po horách (27. díl): Ďurkovec – Bukovské vrchy **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Noční univerzita: s. Veronika K. – V Duchu svatém se modlete [P] **23:00** Generální audience Svatého otce **23:25** Vychutnej si víru: Hold Itálii **0:00** Výpravy do divočiny: Pod hladinou moří **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 25. 10. 2018

6:05 Klapka s ... (65. díl): Tomášem Jungem, 2. díl
7:10 Terra Santa News: 24. 10. 2018 **7:30** Ceferino Jiménez Malla – Cikán v nebi **8:05** Strání – obec pod Javorínou **8:25** Muzikanti, hrajte **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Světlo pro Evropu (10. díl): Vztah k Rusku **9:35** Tam, kde již 10 let naplňují dny životem **9:55** Kulatý stůl (174. díl): Dialog mezi kulturami **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** V pohorách po horách (52. díl): Vozka – Hrubý Jeseník **13:00** Harfa Noemova: Gioacchino Rossini: Stabat Mater **13:30** Generální audience Svatého otce **14:00** Živě s Noe [L] **14:30** Pro vita mundi (1. díl): Jan Rajnoch **15:10** Čas pro Malawi **16:00** Řeckokatolický magazín (173. díl) **16:20** Zpravodajské Noeviny: 23. 10. 2018 **16:45** Chau – les v pohybu **17:45** Ars Vaticana **18:00** Živě s Noe [P] **18:25** Sedmihlásky (141. díl): Na fojtové luce **18:30** Maminčiny pohádky (10. díl): Čarovná křída I. **18:40** Můj chrám: Kostel Povýšení sv. Kříže Strání a Ondřej Benešik **19:00** Večeře u Slováků: 30. neděle v mezidobí [P] **19:30** Zpravodajské Noeviny: 25. 10. 2018 [P] **20:00** U VÁS aneb festivalové kukátko (27. díl): Třebovický koláč [L] **21:05** Zambijský Bambo **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Pod lampou [P] **0:10** Zpravodajské Noeviny: 25. 10. 2018 **0:30** Vydržet a nepadnout **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 26. 10. 2018

6:05 Zpravodajské Noeviny: 25. 10. 2018 **6:30** Můj chrám: Pavla Golasowská, poslankyně PS parlamentu ČR, kostel Božího Těla v Gutech **6:45** Ceferino Jiménez Malla – Cikán v nebi **7:15** Vychutnej si víru: Hold Itálii **7:45** Noční univerzita: s. Veronika K. – V Duchu svatém se modlete **8:40** Víra do kapsy **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Mezi pražci (71. díl): Říjen 2018 **10:10** ARTBITR – Kulturní magazín (63. díl) **10:25** Od Františka k Františkovi **11:00** Víc než chrám: jednota různého **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Ars Vaticana **13:05** Putování modrou plane-

tu: Jemen – 1431 Hidžry **14:00** Živě s Noe [L] **14:30** Pro vita mundi: Mgr. Daniel Kroupa **15:10** Ut omnes unum sint **15:45** V pohorách po horách (52. díl): Vozka – Hrubý Jeseník **16:05** Zpravodajské Noeviny: 25. 10. 2018 **16:25** Adopce srdce **17:05** Missio magazín: říjen 2018 **18:00** Živě s Noe [P] **18:25** Sedmihlásky (141. díl): Na fojtové luce **18:30** Maminčiny pohádky (11. díl): Čarovná křída II. **18:45** Dům ze skla? **20:00** Noemova pošta: říjen 2018 [L] **21:30** Živě s Noe [L] **22:05** Speciál k Mezinárodnímu festivalu outdoorových filmů 2018 (1. díl) **22:50** Večeře u Slováků: 30. neděle v mezidobí **23:15** Jak potkávat svět (63. díl): s Pavlem Štulírem a CM ZUŠ v Uherském Hradišti **0:40** Život na zámku Břežany **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 27. 10. 2018

6:05 Klapka s ... (67. díl): Jaroslavem Pokorným
7:10 Otec Ivan **7:35** Naše milosrdná Paní, matka kubánského lidu **8:05** Česká věda **8:25** Sedmihlásky (141. díl): Na fojtové luce **8:30** Noeland (62. díl) **9:00** Animované příběhy velikánů dějin: George Washington (1732–1799) **9:35** Blanchet **9:55** Světlo pro Evropu (10. díl): Vztah k Rusku **10:10** Exit 316 MISE: ChatGirls **10:30** Víra do kapsy **10:45** Missio magazín: říjen 2018 **11:40** Zpravodajské Noeviny: 25. 10. 2018 **12:00** Angelus Domini **12:05** Pod lampou **14:10** Večeře u Slováků: 30. neděle v mezidobí **14:35** Terra Santa News: 24. 10. 2018 **14:55** Zámek Židlochovice – zahrada času **15:30** Muzikanti, hrajte **16:05** U VÁS aneb festivalové kukátko (27. díl): Třebovický koláč **17:10** V pohorách po horách (53. díl): Raxalpe – Rakousko [P] **17:25** Vychutnej si víru: Tapas a bruschetta [P] **18:00** Outdoor Films s Pavlem Kořínkem a Leošem Hustákem (73. díl): Z Kopřivnice na sedmitsícovku Minya Konga (Tibet) [P] **19:30** V souvislostech [P] **20:00** Cena Celestýna Opitze: kostel sv. Šimona a Judy v Praze [L] **22:05** Říkejte mi strýcu [P] **22:40** Živě s Noe [P] **23:40** Ivo Cívárek na Mohelnickém dostavníku 2014 (3. díl) **0:20** Noční univerzita: Mgr. Vojtěch Vlček – Mučedníci komunismu **1:40** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 28. 10. 2018

6:05 ARTBITR – Kulturní magazín (63. díl) **6:20** Výpravy do divočiny: Pod hladinou moří **7:25** Hovory z Rekovic: Marian Friedl **7:40** U VÁS aneb festivalové kukátko (27. díl): Třebovický koláč **8:45** Řeckokatolický magazín (173. díl) **9:00** Večeře u Slováků: 30. neděle v mezidobí **9:25** Vzlétněte vysoko: Debata o mladých lidech nejen v církvi **10:00** Mše svatá na ukončení Biskupské synody o mládeži: Vatikán [L] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne: Zpravodajské Noeviny a Terra Santa News **13:30** Outdoor Films s Pavlem Kořínkem a Leošem Hustákem (73. díl): Z Kopřivnice na sedmitsícovku Minya Konga (Tibet) **15:05** Muzikanti, hrajte [P] **15:35** Vezmi a čti: Říjen 2018 **16:00** Noční univerzita: s. Veronika K. – V Duchu svatém se modlete **16:50** Živě s Noe **17:55** Sedmihlásky (143. díl) [P] **18:00** Noeland (63. díl) **18:30** Animované příběhy velikánů dějin: Ludwig van Beethoven (1770–1827) [P] **19:00** Říkejte mi strýcu **19:35** Exit 316 MISE: Star Dancers [P] **20:00** Má vlast: Zámek Holešov I. **21:00** Živě s Noe: 100. výročí vzniku Československa **22:35** V souvislostech **23:00** Missio magazín: říjen 2018 **0:00** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:15** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne: Zpravodajské Noeviny a Terra Santa News **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 22. 10. o 16:05 hod.:

V škole Ducha (doc. ThLic. Miloš Lichner SJ):

Modlíme sa s Pannou Máriou)

Duchovná obnova s o. Milošom Lichnerom SJ natočená v Kúpeľoch Nimnica.

Utorok 23. 10. o 16:05 hod.: Svetoznámi slovenskí vedci / Rande v éteri (dokument)

Zaujímavé pátranie po svetoznámych slovenských vedcoch.

Streda 24. 10. o 21:30 hod.: Jeden na jedného

Rezolúcia o Maďarsku a budúcnosť EÚ v kultúrno-etnickej oblasti. Moderuje Ľuba Oravová, hosť Ján Baránek.

Štvrtok 25. 10. o 16:45 hod.: SPOLU

Relácia, v ktorej SPOLU varíme, rozprávame sa a učíme a sme SPOLU.

Piatok 26. 10. o 17:30 hod.:

Blázon z La Verny (dokument)

Dokument o inšpiratívnom odkaze sv. Františka z Assisi – jednej z najvýznamnejších osobností európskej civilizácie.

Sobota 27. 10. o 20:30 hod.:

Evanjelium podľa Jána 2/2 (film)

Život Ježiša Krista detailne zaznamenal učeník Ján. Bol tak blízko pri Ježišovi, že sa mu podarilo podrobne zachytiť nielen jeho konanie, ale aj jeho myšlienky, ktoré dodnes formujú náš svet a morálku.

Nedeľa 28. 10. o 10:30 hod.:

Svätá omša z Kurova

Priamy prenos.

Lipový kríž – Spoločnosť pro kulturní identitu Vás zve na **přednášku Tomáše Netopila s názvem PUTOVÁNÍ ZA PAMÁTNÍKY LEGIONÁŘŮ V RUSKU**, která se bude konat **v úterý 6. listopadu 2018 v 18 hodin** v sále 319, 3. patro, Český svaz vědeckotechnických společností, Novotného lávka 5, Praha 1. V rámci tohoto filosoficko-teologického cyklu bude další přednáška první úterý v říjnu tamtéž.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

20. – 27. ŘÍJNA 2018

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 21. 10.		PO 22. 10.		ÚT 23. 10.		ST 24. 10.		ČT 25. 10.		PÁ 26. 10.		SO 27. 10.			
Antifona	812	912	826	928	841	945	857	961	873	978	889	995	1666	1883		
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	812	913	827	928	842	945	857	962	873	978	889	996	1666	1883		
Antifony	813	914	828	929	843	946	858	963	874	979	890	997	906	1014		
Žalmy	813	914	828	930	843	946	858	963	874	980	890	997	906	1014		
Krátké čtení a zpěv	816	917	831	933	847	950	861	966	877	983	893	1000	1668	1885		
Antifona k Zach. kantiku	722	814	831	933	847	950	861	966	877	983	894	1001	1669	1886		
Prosby	817	917	831	933	847	951	861	966	878	983	894	1001	1655	1886		
Závěrečná modlitba	722	814	832	934	1566	1769	1566	1770	878	984	894	1001	1656	1888		
Modlitba během dne:																
Hymnus	817	918	832	934	848	952	862	967	879	984	895	1002	910	1019		
Antifony	818	919	833	935	848	952	863	968	879	985	895	1003	910	1019		
Žalmy	818	919	833	935	849	953	863	968	879	985	895	1003	911	1019		
Krátké čtení	820	921	835	937	851	955	865	970	882	988	898	1005	913	1022		
Závěrečná modlitba	722	814	835	938	851	955	865	970	882	988	898	1006	913	1022		
Nešpory:																
	SO 20. 10.															
Hymnus	807	907	821	922	837	939	852	956	867	972	883	989	900	1007	915	1024
Antifony	808	908	822	923	838	940	853	957	868	973	884	990	900	1008	916	1025
Žalmy	808	908	823	924	838	940	853	957	868	973	884	990	901	1008	916	1025
Kr. čtení a zpěv	810	911	825	926	840	943	856	960	871	976	887	994	903	1011	918	1027
Ant. ke kant. P. M.	721	814	722	815	840	943	856	960	871	977	887	994	904	1012	722	815
Prosby	811	911	826	927	841	944	856	960	872	977	888	994	904	1012	918	1028
Záv. modlitba	722	814	722	814	841	944	1566	1769	1566	1770	888	995	904	1012	723	816
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení

Nedeľa 21. 10. – 29. nedeľa

v mezidobí

1. čt.: Iz 53,10–11
Ž 33(32),4–5,18–19,20+22
Odp.: 22a (*Ať spočine na nás, Hospodine, tvé milosrdenství.*)
2. čt.: Žid 4,14–16
Ev.: Mk 10,35–45

nebo Den modliteb za misie

1. čt.: Iz 2,1–5
Ž 98(97),1.2–3ab,3cd–4.5–6
Odp.: srov. 2 (*Hospodin zjevil svou spásu před zraky pohanů.*)
2. čt.: Řim 10,9–18
Ev.: Mt 28,16–20
nebo jiná čtení z Lekcionáře VI/1

Pondělí 22. 10. – nezávazná památka sv. Jana Pavla II.

1. čt.: Ef 2,1–10
Ž 100(99),2,3,4,5
Odp.: 3b (*Bůh nás učinil, a my mu náležíme.*)
Ev.: Lk 12,13–21

Úterý 23. 10. – nezávazná památka sv. Jana Kapistránského

1. čt.: Ef 2,12–22
Ž 85(84),9ab+10,11–12,13–14
Odp.: 9 (*Hospodin mluví svému lidu o pokoji.*)
Ev.: Lk 12,35–38

Streda 24. 10. – nezávazná památka sv. Antonína Marie Klareta

1. čt.: Ef 3,2–12
Iz 12,2–3,4bcd,5–6
Odp.: 3 (*S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.*)
Ev.: Lk 12,39–48

Čtvrtek 25. 10. – ferie

1. čt.: Ef 3,14–21
Ž 33(32),1–2,4–5,11–12,18–19
Odp.: 5b (*Země je plná Hospodinovy milosti.*)
Ev.: Lk 12,49–53

nebo slavnost Výročí posvěcení kostela

1. čt.: 1 Král 8, 22–23,27–30
Ž 84(83),3,4,5+10,11
Odp.: 2 (*Jak milý je tvůj příbytek, Hospodine zástupí!*)
2. čt.: 1 Kor 3,9c–11,16–17
Ev.: Mt 16,13–19

Pátek 26. 10. – ferie

1. čt.: Ef 4,1–6
Ž 24(23),1–2,3–4ab,5–6
Odp.: srov. 6 (*To je pokolení těch, kdo hledají tvou tvář, Hospodine!*)
Ev.: Lk 12,54–59

Sobota 27. 10. – nezávazná sobotní památka Panny Marie

1. čt.: Ef 4,7–16
Ž 122(121),1–2,4–5
Odp.: srov. 1 (*Do domu Hospodinova půjdeme s radostí.*)
Ev.: Lk 13,1–9

INFORMACE O PŘEDPLATNÉM TÝDENÍKU SVĚTLO NA ROK 2019

CENA ZA JEDEN VÝTISK SVĚTLA V ROCE 2019 BUDE OPĚT 14 Kč

Roční předplatné tedy činí opět 728 Kč, pololetní předplatné 364 Kč, a to včetně poštovného.

1. Odběratelé, kteří již **odebírají 1–10 kusů** (včetně) Světla týdně, najdou všechny informace spolu s příloženou **složenkou** v tomto čísle Světla. Pokud patříte do této skupiny a složenku uvnitř nenajdete, ozvěte se prosím na naši adresu uvedenou v bodě 4.
2. Odběratelé, kteří již **odebírají 11 a více kusů** Světla týdně, budou dostávat **faktury** vždy začátkem měsíce, čtvrtletí, pololetí či roku, stejně **jako dostávali v tomto roce**. První faktura jim tedy přijde ve Světle č. 1/2019.

Pokud chcete provést nějaké **změny v odběru** (počet kusů, adresa, termíny fakturace), prosíme, abyste je nahlásili nejpozději **do 6. prosince 2018 na adresu uvedenou v bodě 4**. Nezapomeňte uvést své odběratelské číslo z pravého rohu adresky.
3. Odběratelé, kteří si kupují Světlo od hromadných distributorů (např. v kostele), mohou pokračovat v tomto odběru i nadále beze změn.
4. Ti zájemci, kteří ještě **týdeník Světlo neodebírají** a chtěli by si jej předplatit na rok 2019 se zasíláním na svou adresu, mohou si jej objednat na adrese:
Matices cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

tel./fax: 585 220 626, e-mail: periodika@maticecm.cz

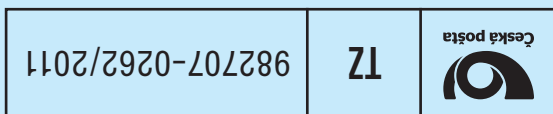
Složenku vložíme do první zásilky.

VÝHODY PRO ODBĚRATELE SVĚTLA:

- při odběru **10–19 kusů** – 10% sleva z prodejní ceny
- při odběru **20–49 kusů** – 15% sleva z prodejní ceny
- při odběru **50–99 kusů** – 20% sleva z prodejní ceny
- při odběru **100 a více kusů** – 25% sleva z prodejní ceny

Na jaře a na podzim 2019 uveřejníme ve Světle nabídku knih, kde poskytneme našim odběratelům **slevu z prodejních cen našich titulů a vybraných knih z jiných nakladatelství.**

www.maticecm.cz

Matices cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matices cyrilometodějské, spolku. Vydává Matices cyrilometodějská, spolok, Dolní nám. 24, Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matices cyrilometodějské, spolku. Redakce: Štefánková Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kiml, Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bídy v oblasti víry a mravů. Neznámá to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matices cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc I; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový deník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávkový kmi: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: knihy@maticecm.cz; registrace: značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasť aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadáme nezveřejnění příspěvků nevracíme.